

Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa
REDE DE CONSERVATORIOS DE MÚSICA E DANZA DE GALICIA

Modelo MD75PRO01

Programación da materia de Trompa

TROMPA

(G. Elemental e G.Profesional)

CURSO 2016/17

Departamento de vento-metal

<http://centros.edu.xunta.es/cmusprofesionalsantiago>

Índice

1.	Introdución	3
2.	Metodoloxía	4
3.	Atención á diversidade.....	8
4.	Temas transversais	8
	4.1 Educación en valores	9
	4.2 Tratamento das tecnoloxías da información e da comunicación (TIC´s)	9
5.	Actividades culturais e de promoción das ensinanzas	10
6.	Secuenciación do curso.....	10
	6.1 Curso: 1º GRAO ELEMENTAL.....	10
	6.2 Curso: 2º GRAO ELEMENTAL.....	15
	6.3 Curso: 3º GRAO ELEMENTAL.....	19
	6.4 Curso: 4º GRAO ELEMENTAL.....	24
	6.5 Curso: 1º GRAO PROFESIONAL	28
	6.6 Curso: 2º GRAO PROFESIONAL	34
	6.7 Curso: 3º GRAO PROFESIONAL	39
	6.8 Curso: 4º GRAO PROFESIONAL	44
	6.9 Curso: 5º GRAO PROFESIONAL	49
	6.10 Curso: 6º GRAO PROFESIONAL	54
7.	Procedementos de avaliación e seguimento da programación didáctica	59
8.	Procedementos para realizar a avaliación interna do departamento	59
9.	ANEXOS.....	60
	9.1 Probas de acceso 1º de grao profesional.....	60
	9.2 Probas de acceso a outros cursos	61
	9.3 Criterios para a obtención dos premios fin de grao.....	67

1. Introducción

▪ Marco Legal

Para a elaboración desta programación didáctica tiveronse en conta os seguintes documentos legais, clasificados atendendo á súa data de publicación, de menor a maior antigüidade:

- ORDE do 29 de setembro de 2015 pola que se convocan os premios extraordinarios nas ensinanzas artísticas profesionais nas modalidades de música, danza e de artes plásticas e deseño na Comunidade Autónoma de Galicia, correspondentes ao curso 2014/15. DOG do 6 de outubro de 2015.
- DECRETO 229/2011, do 7 de decembro, polo que se regula a atención á diversidade do alumnado dos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia nos que se imparten as ensinanzas establecidas na Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación. DOG 21 de decembro de 2011.
- CIRCULAR 15/2011 da Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa pola que se ditan instrucións para determinados aspectos do funcionamento dos conservatorios elementais e profesionais de música e danza.
- ORDE do 4 de agosto de 2011 pola que se desenvolve o Decreto 223/2010, do 30 de decembro, polo que se establece o Regulamento Orgánico dos conservatorios elementais e profesionais de música e de danza da Comunidade Autónoma de Galicia. DOG do 18 de agosto de 2011.
- DECRETO 223/2010, do 30 de decembro, polo que se establece o Regulamento orgánico dos conservatorios elementais e profesionais de música e de danza da Comunidade Autónoma de Galicia. DOG do 19 de xaneiro de 2011.
- ORDE do 28 de xullo de 2008, pola que se regulan as probas de acceso ás ensinanzas profesionais de música dispostas no Decreto 203/2007, do 27 de setembro, polo que se establece o currículo das ensinanzas profesionais de réxime especial de música. DOG do 18 de agosto de 2008.
- ORDE do 8 de febreiro de 2008, pola que se regula a avaliación e cualificación do alumnado que cursa as ensinanzas profesionais de música que se establecen na Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación. DOG do 26 de febreiro de 2008.
- DECRETO 203/2007, do 27 de setembro, polo que se establece o currículo das ensinanzas profesionais de réxime especial de música. DOG do 31 de outubro de 2007.
- CIRCULAR 9/2007 da Dirección Xeral de Formación Profesional e Ensinanzas Especiais, pola que se ditan instrucións sobre o desenvolvemento das ensinanzas elementais e profesionais de música establecidas na Lei Orgánica 2/2006, de 3 de maio, de Educación.

- Características do centro

A cidade de Santiago de Compostela, na que se sitúa este conservatorio conta na actualidade no seu ámbito musical con unha Orquestra Sinfónica profesional, a Real Fiharmonía de Galicia, con un nivel moi alto e unha programación estable coa súa sé no Auditorio de Galicia, unha sala de concertos que atrae actuacións de gran calidade ao longo do ano e que fai que a cidade conte con unha programación musical estable. Conta tamén con unha Banda de Música Profesional, A Banda de Música Municipal de Santiago de Compostela, e outras agrupacións non profesionais como o Orfeón Terra Nosa, a Orquestra da USC, etc.

O Conservatorio Profesional de Música de Santiago de Compostela atópase situado ao norte da cidade e foi construído no ano 2004. É polo tanto un edificio de nova creación, arquitectonicamente moi vistoso, e con moita luz pero moi reducido para a demanda existente neste momento. Depende organicamente da Consellería de Cultura, Educación e Ordenación Universitaria da Xunta de Galicia e nel impártense as materias de grao elemental e profesional que están reguladas nos Decretos 198/2007 e 203/2007 polos que se establece a ordenación dos respectivos graos das ensinanzas de réxime especial de música.

- Características do alumnado

O conservatorio conta cunha media de 500 alumnos/as. Nel conviven alumnos de características socioculturais e socioeconómicas moi distintas, temos por un lado o alumnado maioritariamente da cidade e do contorno mais próximo con un nivel sociocultural e económico moi variado que buscan no conservatorio unha formación musical complementaria aos seus estudos xerais. Por outro lado temos alumnado dun contorno mais afastado, procedente de escolas de música de lugares como Arca, Valga, Silleda, Vedra, Teo, Rianxo, etc., con unhas inquedanzas distintas e moitas veces con un interese por completar os estudos profesionais e seguir cos estudos superiores de música, e nalgúns casos con un esforzo moito maior en canto a desprazamento. Aínda existe unha variable mais, Santiago de Compostela conta con un campus universitario que atrae alumnado procedente de outros conservatorios de Galicia que queren compatibilizar os seus estudos universitarios coa finalización dos estudos profesionais de música no Centro.

Todo isto da lugar a unha grande heteroxeneidade no alumnado en canto a dedicación, constancia no estudo, grao de implicación, etc., aspectos a ter en conta na organización do centro e na elaboración das programacións didácticas.

2. Metodoloxía

A metodoloxía e a maneira de proceder para a consecución duns fins educativos. Son todos aqueles aspectos que nos levan a sacar o máximo proveito do proceso ensino-aprendizaxe.

Emplearase unha metodoloxía activa na que o alumno observe e experimente por si mesmo, participando así no seu propio aprendizaxe, dependendo das necesidades individuais de cada alumno e adaptándoa as capacidades de asimilación dunha forma flexible, buscando metas de consecución mais fáciles para motivar o estudo do alumno cara a os obxetivos mais complexos, sin olvidarse da relación cas demais materias.

A metodoloxía é vinculante ao modo de impartir os contidos. Algún destes aspectos son:

2.1 Organización do tempo e do espazo

A distribución do tempo debe comezar cunha introdución de motivación a través dunha audición dun CD ou tocar algo o profesor para que o alumno esperte o seu interese e se motive para comezar a sesión, seguido dun quecemento adaptado ao traballo posterior, actividades de desenvolvemento con exercicios ou leccións novas, así como unha consolidación do exercicio e actividades de repaso. Tamén podemos utilizar unhas sesións tipo:

- Sesións variadas, onde se realiza un pouco de todo (escalas, arpeخيos, estudos, obra).
- Sesións exclusivas, só tocar unha obra ou un aspecto técnico.
- Sesións de avaliación, tomar notas do que fai e como o fai.
- Audicións, escoitar varias versións dunha obra, tocando o profesor e o alumno e comentar o resultado do escoitado.

Ao tratar da distribución do espazo, trátase de ter o mobiliario e o material que necesitamos de forma ordenado co fin de perder o mínimo tempo á hora de comezar unha sesión, onde poñer o encerado, o espello, a maleta do instrumento, a biblioteca da aula, o tipo de cadeiras sen pa para poder tocar e con pa para poder tomar apuntamentos, etc.

2.2 Principios metodolóxicos

Os principios metodolóxicos para o grao Profesional poden ser:

- A actividade, partindo do principio de que as cousas se aprenden facéndoas, trátase de primar os contidos procedimentales sobre os outros.
- A creatividade, de forma que o alumno se introduza mediante a práctica na improvisación, a través de elaborar exercicios propios adecuados ao tema que esteamos a tratar ou cadencia propia dun concerto.
- A unidade de teoría e práctica, a través da investigación persoal por parte do docente, a audición comparada, o grupo de traballo.
- A atención personalizada, pola dedicación exclusiva que leva.
- Diseñar actividades de reforzo para o alumno que o necesite.
- A socialización, a interpretación supón un elevado nivel de interacción entre o alumnado, o piano acompañante, o grupo... de ahí a dependencia para poder obter resultados aceptables e á vez o respecto por unhas normas de conduta e cara ás directrices impartidas pola dirección.

- A interdisciplinaridade, a importancia da relación entre os contidos das distintas materias dun mesmo curso.
- A globalización, relacionando os coñecementos do alumno tanto no réxime xeral como no seu quefacer cotián ou outras clases.
- A educación en valores, a través do respecto aos demais músicos, respecto á puntualidade, educación pola paz, o medio ambiente, ou a igualdade.
- Contorna socio cultural, aproveitando as oportunidades que a sociedade ofrece como concertos, conferencias, bandas de música, fonoteca, hemeroteca, etc.

2.3 Métodos didácticos

Trátase duns sistemas desenvolvidos de aprendizaxe tales como:

- a) Método de proxectos: Busca a través dos coñecementos que xa posúen, descubrir coa axuda do profesor, outras cousas e comparalas.
- b) Aprendizaxe por descubrimento: Con este método o alumno predomina a observación e análise con datos, para resolver outros problemas. Isto supón que:

O contido principal a aprender non se dá, senón que hai que descubri-lo.

- a) Existe unha etapa de tenteo, anterior á captación do significado.
- b) É necesario unha etapa de interiorización da información descuberta.

2.4 Modelo de aprendizaxe

Baséase na aprendizaxe significativa, no que predomina o intuitivo e a comprensión das cousas. Por outra banda temos o construtivo, é dicir, que o alumno constrúe a súa propia aprendizaxe. Os contidos impártense en espiral, xa que en todo momento o que aprenden sêrvelles para poder seguir evolucionando e, á vez, lembrando o de cursos anteriores.

2.5 Profesorado

Dado o carácter participativo e grupal da música existen uns recursos docentes para poder potenciar a comunicación: actitude positiva, contacto visual, claridade de exposición, así como o trato adecuado, a confianza e a seguridade, forman pezas craves por ambas as partes.

O profesor debe ter unha estreita relación cos demais profesores das outras disciplinas co fin de ter ao alumno informado de calquera incidencia e a súa posterior solución.

Debemos sinalar algunhas estratexias básicas a utilizar:

- Estimular a participación activa do alumnado en clase, tanto nas actividades propostas como no seu punto de vista sobre o traballo realizado.
- Fomentar o traballo en grupo, a través da preparación de audicións, traballo en conxunto ou exposición de temas acordados, análises, etc.
- Evitar as sancións negativas ante o fracaso así como a falta de recoñecemento persoal polo éxito; baseados na educación en valores, o respecto e a tolerancia. Manter ese respecto ante as inseguridades, dúbidas ou fallos do seu alumnado.

- Involucralo a participar na avaliación da súa aprendizaxe, a través da autoevaluación.
- Procurar que os e as docentes interveñan na planificación didáctica segundo as súas posibilidades, coñecendo a programación e facilitándolle os materiais.
- O emprego da comunicación non debe ser monótono, senón empregar diferentes recursos, didáctica, e material.
- Emprego de estratexias para lembrar os coñecementos anteriores e aplicalos nos novos.

2.6 Contextos de aprendizaxe

Refírese á motivación e aos condicionantes do alumno.

A. Motivación.

- É habitual que o alumno sinta unha motivación extra cara á materia do seu instrumento, á cal se lle engade o cambio de grao e, en menor medida ás demais.
- Involucralo na participación dos exercicios ou actividades realizadas e intervir sobre o realizado expoñendo o seu punto de vista, sempre desde unha vertente positiva, evitando o negativo.
- Planificar dentro da programación unha adaptación personalizada ás súas necesidades e espertar a súa inquietude por desenvolvela.
- O ambiente musical da súa contorna e o seu apoio é determinante.
- As ofertas musicais da súa zona e o asistir a elas é un estímulo de motivación para o alumnado.

B) Condicionantes do estudo

Os condicionantes do estudo son os habituais para todas as materias, e que inflúen nos contidos conceptuais e nos procedimentais máis comúns (lugar de estudo, períodos de exercicios e descansos, organización e repartición do tempo).

O lugar de estudo ten unha dobre influencia, segundo as características da materia e a índole dos contidos:

- Tipo de trompa que utilizaremos será dobre co fin de poder abarcar os exercicios propostos para a trompa en FA ou Si b
- Á hora de preparar os exercicios ou simplemente tocar, lembrar a importancia da adquisición de hábitos de estudo adecuados.
- A organización do espazo, onde colocamos o atril, a mesa, os libros, cartafoles, etc, a presenza da luz directa, a ventilación do cuarto.
- Á hora de tocar, proporcionando os criterios necesarios, un bo hábito da posición corporal, e o exercicio, estudo, obra que se esté tocando saber en cada momento como ten que realizalo e o que ten que conquistar.

3. Atención á diversidade

Intentarase crear un clima apropiado que facilite a integración do/a alumno/a no grupo da clase e posibilite o maior rendemento escolar e satisfacción persoal, ademais de utilizar a flexibilidade a todos os niveis: de contidos, de agrupamento, etc. e o emprego do maior número posible de materiais e recursos de que dispón o centro e que facilite a aprendizaxe. Desaconséllanse os grupos homoxéneos en razón das capacidades de interacción do grupo.

Nalgúns casos será necesaria a adaptación por parte do profesor/a ás condicións específicas do alumnado para lograr así unha resposta educativa o mais acorde as súas necesidades.

Realizaremos unha avaliación inicial que nos indique as diferentes características de diversidade que nos axudará a organizar e interpretar correctamente esta información. Dependendo da diversidade poderemos clasificar ao alumnado segundo os seguintes criterios específicos:

- En función do seu diferente nivel musical, dependendo do ritmo da asimilación dos contidos e da unión da técnica coa expresión e a súa aplicación á interpretación.
- En función da súa diferente actitude e interese cara os seus estudos e formación musical: segundo a valoración do alumnado dos seus estudos musicais, determinaremos o seu grao de motivación, se presentan unha boa actitude tanto no seu estudo na aula como no traballo realizado na casa, ou simplemente toman a asistencia ó conservatorio como unha actividade extraescolar mais, neste caso sería interesante contrastar este plantexamento co da súa familia.
- En función do grao de adaptación segundo as súas condicións físicas: o encontrarnos nunha franxa de idade tan ampla atoparémonos con alumnado de diversas condicións físicas, o que condicionará nalgúns casos a practica instrumental. Un caso a ter en conta e o dos aparatos de ortodoncia, xa que aínda que son de uso temporal inflúen directamente na evolución do alumnado.

4. Temas transversais

No desenrolo da materia teranse en conta uns valores plantexados nas leis educativas que incidirán na formación integral da persoa mais alá dos estudos de música. Os mesmos son a educación moral e cívica, a educación para a paz e a tolerancia, a educación para a saúde, a educación do consumidor, a educación ambiental e a educación para o lecer.

4.1 Educación en valores

A educación en valores non só forma parte desta materia, senón tamén das demais, a continuación citamos as seguintes:

A) Educación moral e cívica, a través do respecto aos demais, puntualidade á hora de clase, respecto a escoitar aos demais, respecto pola material da aula, respecto mutuo.

B) Educación para a paz e a tolerancia, a través dos valores e culturas doutros países, escoitar e traballar obras de compositores nacionalistas.

C) Educación para a saúde, a través dunha boa posición corporal, unha adecuada respiración, a hixiene vocal e xeral, unha forma física adecuada.

D) Educación para a igualdade, a participación por igual en clase,

E) Educación ambiental, o interese pola contaminación sonora e niveis de ruído da contorna e a atención ao silencio imprescindible para a execución e escoita musical.

F) Educación do consumo, ó comprar malas versións ou simplemente por ter sen fixarse na calidade.

G) Educación para o lecer, a través de actividades lúdicas como tocar con outros fora do horario escolar, participar en bandas, participar en actividades.

4.2 Tratamento das tecnoloxías da información e da comunicación (TIC's)

Trátase de coñecer as tecnoloxías da información e da comunicación e poñelas á nosa disposición, como a procura de datos sobre compositores, estilos, instrumentos, páxinas web de música clásica, e o fomento e hábito á lectura con libros sobre o instrumento e os específicos do curso.

Para complementar as ensinanzas ó dispor de certa información, o alumnado poderá valerse de tecnoloxías que lle serán de moita utilidade, sendo estas algunhas delas:

- Uso da aplicación Centrosnet
- Visita de webs relacionadas: <http://www.conservatoriosantiago.com/>
<http://www.youtube.com/?gl=ES&hl=es>
<http://www.spaeth-schmid.de/home.html?&L=1>
<http://www.smilp>

5. Actividades culturais e de promoción das ensinanzas

As actividades complementarias e extraescolares son un aspecto moi importante nos conservatorios. A dimensión práctica dos ensinamentos artísticos require que se organicen diversas audicións e actuacións que completen a labor da aula, xa que delas dependerá a consecución dalgúns obxectivos. Tendo en conta isto, contéplanse as seguintes actividades:

- Realización de audicións públicas por parte do alumnado.
- Asistencia a concertos ou ensaios de formacións diversas.
- Intercambio de alumnos e profesores entre diferentes conservatorios.
- Cursos e Clases Maxistras impartidas por profesores recoñecidos.
- Xornadas para probar instrumentos e boquillas de diferentes modelos e marcas.
- Charlas sobre mantemento, fabricación e conservación dos instrumentos de vento metal a cargo dun técnico especializado.

6. Secuenciación do curso

6.1 Curso: 1º GRAO ELEMENTAL

6.1.1 Obxectivos

O ensino da trompa no primeiro curso do grao elemental LOE. terá como obxectivo contribuir a desenvolver nos alumnos as capacidades seguintes:

- Adoptar unha posición corporal que permita respirar con naturalidade.
- Adoptar unha correcta colocación do instrumento.
- Controlar o aire mediante a respiración diafragmática.
- Controlar os músculos que forman a embocadura de maneira que posibilite unha correcta emisión do son.
- Desenvolver a emisión do son.
- Producir un son centrado, rico en vibracións e coa maior naturalidade posible.
- Dominar suficientemente os requirimentos da linguaxe musical para este nivel (medidas, clave, compases, non confundir armónicos...)
- Coñecemento das posicións básicas.
- Coñecemento básico das características e posibilidades sonoras do instrumento.
- Desenvolver o picado.
- Demostrar unha sensibilidade auditiva que permita o perfeccionamento continuo da calidade sonora e da afinación.

6.1.2 Contidos

Desenvolvemento dunha correcta posición corporal e do instrumento. Práctica da relaxación á hora de tocar. Realización de exercicios de inspiración-expiración. Exercicios para desenvolver unha boa embocadura. Práctica de exercicios de emisión. Reforzo dos requirimentos do linguaxe musical para o nivel. Estudo da colocación das posicións (afinación). Práctica das articulacións: picado... Estudo da coordinación. Traballo do rexistro. Desenvolvemento da memoria musical, lectura a primeira vista e as dinámicas. Iniciación no concepto de tonalidade. Desenvolvemento do programa de leccións e exercicios establecidos. Interpretación ante público nunha audición coma mínimo.

6.1.3 Avaliación

Para proceder á avaliación do alumnado o profesor contará co caderno de clase e a observación diaria da evolución.

Para obter 9 ou 10 é necesario cumprir a totalidade da programación cumprindo as premisas de correcta interpretación, afinación, articulación, son,...

Para obter 7 ou 8 é necesario interpretar correctamente a totalidade das obras programadas e o 70% dos estudos cumprindo as premisas de correcta interpretación, afinación, articulación, son,...

Para obter 5 ou 6 é necesario interpretar correctamente dúas das tres obras programadas e o 50% dos estudos cumprindo as premisas de correcta interpretación, afinación, articulación, son,...

A cualificación de 1, 2, 3 ou 4 acadarase cando non se chegue ao mínimo esixible e variará en función dos obxectivos acadados.

Criterios de avaliación

- Mostrar actitude ante a materia.
- Mostrar nos estudos e nas obras a capacidade de aprendizaxe progresiva individual.
- Interpretar os estudos e obras programadas para o curso utilizando os elementos básicos da interpretación: tempo, articulación, dinámica e estilo acordes coa dificultade do curso.
- Ler textos a primeira vista con fluidez e comprensión.
- Memorizar e interpretar textos musicais empregando a medida, afinación, articulación e fraseo axeitados ó nivel.
- Interpretar en público obras representativas do seu nivel para comprobar a capacidade de autocontrol e dominio das obras estudadas, ademais de lograr un equilibrio persoal que lle permitan enfrontarse con naturalidade ante o público.

- Mostrar capacidade de adaptación á música colectiva.

Mínimos esixibles

- Completar o programa de leccións proposta ao menos ata a segunda avaliación inclusive.
- Participar dentro do curso polo menos nunha audición, interpretando sempre obras do nivel.
- Mostrar suficiente control dos contidos máis importantes para a práctica da trompa, e presentes en todos os cursos como son: a relaxación e respiración, o son, a articulación, a afinación e o rexistro.

Procedementos e ferramentas de avaliación

- **Avaliación de diagnóstico** ou inicial: efectuarase unha avaliación inicial ó alumno/a ó comezo do curso có obxectivo de comprobar o desenvolvemento e os coñecementos acadados ata o momento.
- **Avaliación continua** ou de progreso: efectuarase durante o curso en coordinación cos demais profesores do alumno/a, a través da observación constante da súa evolución e os exames e audicións correspondentes a cada trimestre.
- **Avaliacións de aproveitamento** e certificación de nivel: efectuaranse cada trimestre tendo en conta o proceso de avaliación continua, realizando tamén unha avaliación final observando o grao de evolución desenvolto polo alumno dende a avaliación inicial.
- Actividades de **auto avaliación** do alumnado: mediante o proceso de preparación e realización de audicións cada trimestre, o alumnado poderá comprobar a eficacia do traballo realizado.
- Actividades de **recuperación** e reforzo: desenvolveranse no transcurso das clases do segundo e terceiro trimestre, atendendo ás necesidades específicas de cada alumno/a.

Aínda cando os exámenes e audicións se consideren o punto culminante onde observar o desenvolvemento acadado polo alumno/a, a **avaliación continua** é a máis importante. É imprescindible para observar a constante evolución no alumno/a, así como para atender as súas posibles necesidades específicas ó longo de todo o curso. Razóns pola que se require a súa asistencia regular ás clases e ás actividades programadas.

Do mesmo xeito, o alumnado que non obtivese avaliación positiva na materia poderá presentarse á **proba extraordinaria de setembro**.

Criterios de cualificación

- 25%- Estudo individual correcto das obras programadas
- 25%- Estudo individual correcto dos estudos programados
- 20%- Actitude
- 10%- Control da columna do aire

10%- Posición Corporal

10%- Interpretación

Á hora de calificar ao alumnado, debemos ter en conta, que todos e cada un dos obxetivos, contidos e criterios de avaliación mencionados anteriormente, sexan aplicados e comprendidos de forma progresiva, en cada un dos cursos, de maneira que cada curso anterior, non sexa nada mais que un paso adiante para chegar ao seguinte obxectivo, que sera o próximo curso. Isto posibilitará que o alumno se sinta cada vez mais seguro, comodo, motivado e por suposto, tocar obras, pasaxes e exercicios de maior dificultade cada vez, coa mesma naturalidade, soltura e seguridade.

Os resultados da avaliacion expresaranse en nota numerica comprendida de 1 a 10.

Para a cualificación final terase en conta o grao de consecución dos obxetivos e en base aos criterios de avaliación. A valoración numérica virá determinada polo cumprimento dos obxetivos.

Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

As ampliacións de matrícula serán propostas como norma xeral por iniciativa do titor, unha vez consultado todo o profesorado que teña docencia co alumno/a, e estará reservada, por unha parte, para aqueles casos en que se considere que a permanencia no curso e que está matriculado/a pode representar un conflito no desenvolvemento da aprendizaxe e por outra, terá que preverse que a ampliación non suporá un problema no desenvolvemento normal do curso ao que accede.

Para a súa tramitación, será o titor o que o comunique a xefatura de estudos, e a avaliación realizarase nos prazos acordados en CCP de comezo de curso.

E preciso ter superado todas as materias para proceder a ampliación de matrícula.

A programación que se esixirá será a que se expón para o curso no que esté matriculado inicialmente.

6.1.4 Medidas de recuperación

Dado o carácter continuo da formación instrumental, o/a alumno/a deberá acadar o nivel do curso a recuperar antes de abordar o repertorio do curso seguinte. Non obstante, dado que o programa de cada curso é flexible, poderíase intercalar obras e exercicios de ambos cursos, sempre tendo en conta o criterio do/a profesor/a, sendo aconsellable que o/a alumno/a asista as clases colectivas do curso que debe recuperar.

Procedementos de recuperación ordinarios

- Perda de avaliación continua

Nos casos en que, de acordo co procedemento disposto nas Normas de Organización e Funcionamento vixentes, o alumno/a perde o dereito á avaliación continua, dito

alumno/a terá dereito a realizar unha proba específica, marcada en data e no mesmo horario de clase, na que se avalíen obxectivamente os seus coñecementos a efectos da superación da materia.

Probas extraordinarias de setembro

Para aqueles alumnos que non superen o curso no mes de Xuño, farase unha proba en setembro, para a cal entrará o temario do curso enteiro. O alumno deberá interpretar un número de estudos determinados polo mestre entre tódolos correspondentes ó curso, así coma 3 obras das indicadas tamén para o curso. En devandita proba, o tempo de interpretación será entre 25 e 40 minutos.

6.1.5 Recursos didácticos

Peter Wastall _____ Aprende tocando a trompa. *Ed. Mundimúsica (unidade 1 a 8).*
L. Thévet _____ 1º volume *Pág. 1 a 41.*

Temporalización dos Contidos

❖ **Primeira avaliación:**

- Explicación e desenvolvemento mediante exercicios da respiración diafragmática.
- Desenvolvemento da capacidade pulmonar.
- Explicación da embocadura e fortalecemento dos músculos faciales.
- Elección da boquilla. Estudos de emisión coa boquilla.
- Elección e colocación da trompa. Emisión do son.
- Principios básicos da digitación.
- Peter wastall: Preliminares para Unidade 1ª, unidade 1 e 2.
- L Thévet: *leccións 1 a 23.*

❖ **Segunda avaliación:**

- Desenvolvemento da capacidade pulmonar e fortalecemento dos músculos faciales.
- Estudos de emisión coa boquilla e co instrumento.
- Práctica das distintas combinacións da digitación.
- Estudo do rexistro medio. Escala cromática.
- Estudo do recurso didáctico: *unidade 3 á 5.*
- L Thévet: *leccións 24 a 44.*

❖ **Terceira avaliación:**

- Desenvolvemento da capacidade pulmonar e fortalecemento dos músculos faciales.
- Estudos de emisión coa boquilla e co instrumento. O ligado.
- Práctica das distintas combinacións de digitación. Escala cromática.
- Escala de Do Maior e LA menor.
- Estudo de unidades 6 á 8. *Pezas de concerto das unidades 1 a 8.*
- L. Thévet: *leccións 45 a 61.*
- Práctica de conxunto.

6.2 Curso: 2º GRAO ELEMENTAL

6.2.1 Obxectivos

O ensino da trompa no segundo curso do grao elemental LOE. terá como obxectivo contribuír a desenvolver nos alumnos as capacidades seguintes:

- Adoptar unha posición corporal que permita respirar con naturalidade.
- Adoptar unha correcta colocación do instrumento.
- Controlar o aire mediante a respiración diafragmática.
- Controlar os músculos que forman a embocadura de maneira que posibilite unha correcta emisión do son.
- Desenvolver a emisión do son.
- Producir un son centrado, rico en vibracións e coa maior naturalidade posible.
- Dominar suficientemente os requirimentos de linguaxe musical para este nivel (medidas, clave, compases, non confundir armónicos...)
- Coñecemento das posicións básicas.
- Coñecemento básico das características e posibilidades sonoras do instrumento.
- Desenvolver o picado.
- Demostrar unha sensibilidade auditiva que permita o perfeccionamento continuo da calidade sonora e da afinación

6.2.2 Contidos

- Práctica da respiración diafragmática e fortalecemento dos músculos faciais.
- Estudo da boquilla.
- Estudos de emisión do son, o ligado, e distintas articulacións.
- Práctica das distintas digitacións. Escalas de Do M, Fa M, LA m e Re m (*escalas menores: natural, harmónica, melódica e oriental*). Arpegios de ditas tonalidades.
- Traballo da dinámica.
- Desenvolvemento da flexibilidade dos beizos coa práctica de intervalos ligados e posicións fixas. Terceiras picadas e ligadas.
- Adquisición de hábitos de estudo correctos, e eficaces. Práctica dos recursos.
- Adestramento progresivo da memoria e práctica de conxunto.

6.2.3 Avaliación

Para proceder á avaliación do alumnado o profesor contará co caderno de clase e a observación diaria da evolución.

Para obter 9 ou 10 é necesario cumprir a totalidade da programación cumprindo as premisas de correcta interpretación, afinación, articulación, son,...

Para obter 7 ou 8 é necesario interpretar correctamente a totalidade das obras programadas e o 70% dos estudos cumprindo as premisas de correcta interpretación, afinación, articulación, son,...

Para obter 5 ou 6 é necesario interpretar correctamente dúas das tres obras programadas e o 50% dos estudos cumprindo as premisas de correcta interpretación, afinación, articulación, son,...

A cualificación de 1, 2, 3 ou 4 acadarase cando non se chegue ao mínimo esixible e variará en función dos obxectivos acadados.

Criterios de avaliación

- Mostrar actitude ante a materia.
- Mostrar nos estudos e nas obras a capacidade de aprendizaxe progresiva individual.
- Interpretar os estudos e obras programadas para o curso utilizando os elementos básicos da interpretación: tempo, articulación, dinámica e estilo acordes coa dificultade do curso.
- Ler textos a primeira vista con fluidez e comprensión.
- Memorizar e interpretar textos musicais empregando a medida, afinación, articulación e fraseo axeitados ó nivel.
- Interpretar en público obras representativas do seu nivel para comprobar a capacidade de autocontrol e dominio das obras estudadas, ademais de lograr un equilibrio persoal que lle permitan enfrontarse con naturalidade ante o público.
- Mostrar capacidade de adaptación á música colectiva.

Mínimos esixibles

- Completar o programa de leccións proposta ao menos ata a segunda avaliación inclusive.
- Participar dentro do curso polo menos nunha audición, interpretando sempre obras do nivel.
- Mostrar suficiente control dos contidos máis importantes para a práctica da trompa, e presentes en todos os cursos como son: a relaxación e respiración, o son, a articulación, a afinación e o rexistro.

Procedementos e ferramentas de avaliación

- **Avaliación de diagnóstico** ou inicial: efectuarase unha avaliación inicial ó alumno/a ó comezo do curso có obxectivo de comprobar o desenvolvemento e os coñecementos acadados ata o momento.
- **Avaliación continua** ou de progreso: efectuarase durante o curso en coordinación cos demais profesores do alumno/a, a través da observación constante da súa evolución e os exames e audicións correspondentes a cada trimestre.
- **Avaliacións de aproveitamento** e certificación de nivel: efectuaranse cada trimestre tendo en conta o proceso de avaliación continua, realizando tamén unha

avaliación final observando o grao de evolución desenvolto polo alumno dende a avaliación inicial.

- Actividades de **auto avaliación** do alumnado: mediante o proceso de preparación e realización de audicións cada trimestre, o alumnado poderá comprobar a eficacia do traballo realizado.
- Actividades de **recuperación** e reforzo: desenvolveranse no transcurso das clases do segundo e terceiro trimestre, atendendo ás necesidades específicas de cada alumno/a.

Ainda cando os exames e audicións se consideren o punto culminante onde observar o desenvolvemento acadado polo alumno/a, a **avaliación continua** é a máis importante. É imprescindible para observar a constante evolución no alumno/a, así como para atender as súas posibles necesidades específicas ó longo de todo o curso. Razóns pola que se require a súa asistencia regular ás clases e ás actividades programadas.

Do mesmo xeito, o alumnado que non obtivese avaliación positiva na materia poderá presentarse á **proba extraordinaria de setembro**.

Criterios de cualificación

- 25%- Estudo individual correcto das obras programadas
- 25%- Estudo individual correcto dos estudos programados
- 20%- Actitude
- 10%- Control da columna do aire
- 10%- Posición Corporal
- 10%- Interpretación

Á hora de calificar ao alumnado, debemos ter en conta, que todos e cada un dos obxetivos, contidos e criterios de avaliación mencionados anteriormente, sexan aplicados e comprendidos de forma progresiva, en cada un dos cursos, de maneira que cada curso anterior, non sexa nada máis que un paso adiante para chegar ao seguinte obxectivo, que será o próximo curso. Isto posibilitará que o alumno se sinta cada vez máis seguro, cómodo, motivado e por suposto, tocar obras, pasaxes e exercicios de maior dificultade cada vez, coa mesma naturalidade, soltura e seguridade.

Os resultados da avaliación expresaranse en nota numérica comprendida de 1 a 10.

Para a cualificación final terase en conta o grao de consecución dos obxetivos e en base aos criterios de avaliación. A valoración numérica virá determinada polo cumprimento dos obxetivos.

Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

As ampliacións de matrícula serán propostas como norma xeral por iniciativa do titor, unha vez consultado todo o profesorado que teña docencia co alumno/a, e estará reservada, por unha parte, para aqueles casos en que se considere que a

permanencia no curso e que está matriculado/a pode representar un conflito no desenvolvemento da aprendizaxe e por outra, terá que preverse que a ampliación non suporá un problema no desenvolvemento normal do curso ao que accede.

Para a súa tramitación, será o titor o que o comunique a xefatura de estudos, e a avaliación realizarase nos prazos acordados en CCP de comezo de curso.

E preciso ter superado todas as materias para proceder a ampliación de matrícula.

A programación que se esixirá será a que se expón para o curso no que esté matriculado inicialmente.

6.2.4 Medidas de recuperación

Dado o carácter continuo da formación instrumental, o/a alumno/a deberá acadar o nivel do curso a recuperar antes de abordar o repertorio do curso seguinte. Non obstante, dado que o programa de cada curso é flexible, poderíase intercalar obras e exercicios de ambos cursos, sempre tendo en conta o criterio do/a profesor/a, sendo aconsellable que o/a alumno/a asista as clases colectivas do curso que debe recuperar.

Procedementos de recuperación ordinarios

- Perda de avaliación continua

Nos casos en que, de acordo co procedemento disposto nas Normas de Organización e Funcionamento vixentes, o alumno/a perde o dereito á avaliación continua, dito alumno/a terá dereito a realizar unha proba específica, marcada en data e no mesmo horario de clase, na que se avalíen obxectivamente os seus coñecementos a efectos da superación da materia.

Probas extraordinarias de setembro

Para aqueles alumnos que non superen o curso no mes de Xuño, farase unha proba en setembro, para a cal entrará o temario do curso enteiro. O alumno deberá interpretar un número de estudos determinados polo mestre entre tódolos correspondentes ó curso, así coma 3 obras das indicadas tamén para o curso. En devandita proba, o tempo de interpretación será entre 25 e 40 minutos.

6.2.5 Recursos didácticos

Aprende tocando a trompa <i>Unidade 9 - 16</i> _____	P. Wastall
Método completo para trompa (<i>1º volume</i>) <i>Págs. 42 a 68</i> _____	L. Thévet
My First Arban _____	Arban
Pezas clásicas para trompa e piano. arr. <i>Ed.G. Billaudot</i> _____	D. Bourgue

Temporalización dos Contidos

❖ **Primeira avaliación:**

- Estudo da boquilla e a emisión do son. O ligado..
- Escala de Do Maior e LA menor (*natural, harmónica, melódica e oriental*). Arpegios respectivos. Utilización de diferentes dinámicas (*forte e piano*).
- Práctica de exercicios de posicións fixas.
- P. Wastall: unidades 9, 10, 11 e 12.
- L. Thévet leccións 62 a 82, (*páxs. 42 a 45*), leccións 1 a 5, (*págs. 56 a 57*).
- Arban, (*páxs. 5, 6, 7, 10, 17*)
- Práctica de conxunto.
- ❖ **Segunda avaliación:**
 - Estudo da boquilla, emisión do son e posicións fixas. O ligado.
 - Escala de Fa Maior e Re menor (*natural, armónica, melódica e oriental*). Arpegios respectivos. Utilización da dinámica (*forte e piano*).
 - Terceiras picadas.
 - P. Wastall: unidades 13, 14, 15 e 16.
 - L. Thévet leccións 83 a 106 (*págs. 45 a 49*), leccións 6 a 11 (*páxs. 57-58*).
 - Arban, (*páxs. 8, 9, 11, 12, 18, 20, 21*)
 - Fragmentos fáciles para trompa e piano.
 - Práctica de conxunto.
- ❖ **Terceira avaliación:**
 - Estudo da boquilla, emisión do son e posicións fixas. O ligado.
 - Repaso das escalas e arpegios: Do Maior, LA menor, Fa Maior e Re menor.
 - Terceiras picadas e ligadas.
 - P. Wastall: pezas de concerto das unidades 9 - 16. Memorización dunha das pezas.
 - L. Thévet: leccións 107 a 125 (*páxs. 49 - 52*), leccións 12 a 18 (*páxs. 58 - 59*).
 - Arban, (*páxs. 13, 14, 15, 16, 22*)
 - Fragmentos fáciles para trompa e piano.
 - Práctica de conxunto.

6.3 Curso: 3º GRAO ELEMENTAL

6.3.1 Obxectivos

O ensino da trompa no terceiro curso do Grao elemental , terá como obxectivo contribuír a desenvolver nos alumnos as capacidades seguintes:

- Adoptar unha posición corporal que permita respirar con naturalidade, e que favoreza a correcta colocación do instrumento.
- Control da embocadura e a respiración diafragmática, de maneira que posibilite unha correcta emisión, afinación e flexibilidade do son.
- Coñecer os reflexos necesarios para corrixir a afinación das notas e a calidade do son.
- Coñecer as características e posibilidades da trompa e saber utilizalas, tanto individualmente como en conxunto.
- Demostrar unha sensibilidade auditiva que permita o control permanente da afinación e a calidade do son.
- Interpretar un repertorio básico.

6.3.2 Contidos

- Desenvolvemento da capacidade pulmonar.
- Estudo da boquilla e a emisión do son. O ligado.

- Práctica das distintas dixitacións e articulacións. Escalas de Do M, Fa M, Sol M, Re M, Si b M, LA m, Re m, mi m, Si m e Sol m (*escalas menores: natural, harmónica, melódica e oriental*). Arpegios de ditas tonalidades.
- Traballo da dinámica.
- Desenvolvemento da flexibilidade dos beizos coa práctica de intervalos ligados e posicións fixas. Terceiras e cuartas picadas e ligadas.
- Adquisición de hábitos de estudo correctos, e eficaces. Práctica dos recursos.
- Adestramento progresivo da memoria.
- Práctica de conxunto.

6.3.3 Avaliación

Para proceder á avaliación do alumnado o profesor contará co caderno de clase e a observación diaria da evolución.

Para obter 9 ou 10 é necesario cumprir a totalidade da programación cumprindo as premisas de correcta interpretación, afinación, articulación, son,...

Para obter 7 ou 8 é necesario interpretar correctamente a totalidade das obras programadas e o 70% dos estudos cumprindo as premisas de correcta interpretación, afinación, articulación, son,...

Para obter 5 ou 6 é necesario interpretar correctamente dúas das tres obras programadas e o 50% dos estudos cumprindo as premisas de correcta interpretación, afinación, articulación, son,...

A cualificación de 1, 2, 3 ou 4 acadarase cando non se chegue ao mínimo esixible e variará en función dos obxectivos acadados.

Criterios de avaliación

- Mostrar actitude ante a materia.
- Mostrar nos estudos e nas obras a capacidade de aprendizaxe progresiva individual.
- Interpretar os estudos e obras programadas para o curso utilizando os elementos básicos da interpretación: tempo, articulación, dinámica e estilo acordes coa dificultade do curso.
- Ler textos a primeira vista con fluidez e comprensión.
- Memorizar e interpretar textos musicais empregando a medida, afinación, articulación e fraseo axeitados ó nivel.
- Interpretar en público obras representativas do seu nivel para comprobar a capacidade de autocontrol e dominio das obras estudadas, ademais de lograr un equilibrio persoal que lle permitan enfrontarse con naturalidade ante o público.
- Mostrar capacidade de adaptación á música colectiva.

Mínimos esixibles

- Completar o programa de leccións proposta ao menos ata a segunda avaliación inclusive.

- Participar dentro do curso polo menos nunha audición, interpretando sempre obras do nivel.
- Mostrar suficiente control dos contidos máis importantes para a práctica da trompa, e presentes en todos os cursos como son: a relaxación e respiración, o son, a articulación, a afinación e o rexistro.

Procedementos e ferramentas de avaliación

- **Avaliación de diagnóstico** ou inicial: efectuarase unha avaliación inicial ó alumno/a ó comezo do curso có obxectivo de comprobar o desenvolvemento e os coñecementos acadados ata o momento.
- **Avaliación continua** ou de progreso: efectuarase durante o curso en coordinación cos demais profesores do alumno/a, a través da observación constante da súa evolución e os exames e audicións correspondentes a cada trimestre.
- **Avaliacións de aproveitamento** e certificación de nivel: efectuaranse cada trimestre tendo en conta o proceso de avaliación continua, realizando tamén unha avaliación final observando o grao de evolución desenvolto polo alumno dende a avaliación inicial.
- Actividades de **auto avaliación** do alumnado: mediante o proceso de preparación e realización de audicións cada trimestre, o alumnado poderá comprobar a eficacia do traballo realizado.
- Actividades de **recuperación** e reforzo: desenvolveranse no transcurso das clases do segundo e terceiro trimestre, atendendo ás necesidades específicas de cada alumno/a.

Aínda cando os exámenes e audicións se consideren o punto culminante onde observar o desenvolvemento acadado polo alumno/a, a **avaliación continua** é a máis importante. É imprescindible para observar a constante evolución no alumno/a, así como para atender as súas posibles necesidades específicas ó longo de todo o curso. Razóns pola que se require a súa asistencia regular ás clases e ás actividades programadas.

Do mesmo xeito, o alumnado que non obtivese avaliación positiva na materia poderá presentarse á **proba extraordinaria de setembro**.

Criterios de cualificación

- 25%- Estudo individual correcto das obras programadas
- 25%- Estudo individual correcto dos estudos programados
- 20%- Actitude
- 10%- Control da columna do aire
- 10%- Posición Corporal
- 10%- Interpretación

Á hora de calificar ao alumnado, debemos ter en conta, que todos e cada un dos obxetivos, contidos e criterios de avaliación mencionados anteriormente, sexan

aplicados e comprendidos de forma progresiva, en cada un dos cursos, de maneira que cada curso anterior, non sexa nada mais que un paso adiante para chegar ao seguinte obxectivo, que sera o próximo curso. Isto posibilitará que o alumno se sinta cada vez mais seguro, comodo, motivado e por suposto, tocar obras, pasaxes e exercicios de maior dificultade cada vez, coa mesma naturalidade, soltura e seguridade.

Os resultados da avaliación expresaranse en nota numerica comprendida de 1 a 10.

Para a cualificación final terase en conta o grao de consecución dos obxetivos e en base aos criterios de avaliación. A valoración numérica virá determinada polo cumprimento dos obxetivos.

Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

As ampliacións de matrícula serán propostas como norma xeral por iniciativa do titor, unha vez consultado todo o profesorado que teña docencia co alumno/a, e estará reservada, por unha parte, para aqueles casos en que se considere que a permanencia no curso e que está matriculado/a pode representar un conflito no desenvolvemento da aprendizaxe e por outra, terá que preverse que a ampliación non suporá un problema no desenvolvemento normal do curso ao que accede.

Para a súa tramitación, será o titor o que o comunique a xefatura de estudos, e a avaliación realizarase nos prazos acordados en CCP de comezo de curso.

E preciso ter superado todas as materias para proceder a ampliación de matrícula.

A programación que se esixirá será a que se expón para o curso no que esté matriculado inicialmente.

6.3.4 Medidas de recuperación

Dado o carácter continuo da formación instrumental, o/a alumno/a deberá acadar o nivel do curso a recuperar antes de abordar o repertorio do curso seguinte. Non obstante, dado que o programa de cada curso é flexible, poderíase intercalar obras e exercicios de ambos cursos, sempre tendo en conta o criterio do/a profesor/a, sendo aconsellable que o/a alumno/a asista as clases colectivas do curso que debe recuperar.

Procedementos de recuperación ordinarios

- Perda de avaliación continua

Nos casos en que, de acordo co procedemento disposto nas Normas de Organización e Funcionamento vixentes, o alumno/a perde o dereito á avaliación continua, dito alumno/a terá dereito a realizar unha proba especifica, marcada en data e no mesmo horario de clase, na que se avalíen obxectivamente os seus coñecementos a efectos da superación da materia.

Probas extraordinarias de setembro

Para aqueles alumnos que non superen o curso no mes de Xuño, farase unha proba en setembro, para a cal entrará o temario do curso enteiro. O alumno deberá interpretar un número de estudos determinados polo mestre entre tódolos correspondentes ó curso, así coma 3 obras das indicadas tamén para o curso. En devandita proba, o tempo de interpretación será entre 25 e 40 minutos.

6.3.5 Recursos didácticos

Aprende tocando a trompa *Unidade 17 - 24* _____ **P Wastall**
Método completo para trompa (*1º volume*) *Páxinas 60 a 68* _____ **L. Thévet**
Primeiro caderno dos 200 estudos. *Estudo 1 - 15* _____ **M. Alphonse**
Pezas clásicas para trompa e piano, *arr. Ed. G. Billaudot* _____ **D. Bourgue**
Romance _____ **A. Scriabine**

Temporalización dos Contidos

- Estudo da boquilla e a emisión do son. O ligado.
- Desenvolvemento da flexibilidade dos beizos coa práctica de intervalos ligados e posicións fixas. Terceiras e cuartas picadas e ligadas.
- Escalas de Do M, Sol M, LA m e mi m (*escalas menores: natural, harmónica, melódica e oriental*). Arpegios respectivos. Utilización de diferentes dinámicas.
- P. Wastall: unidades 17, 18, 19 e 20.
- L. Thévet: leccións 19 a 25 (*páxs. 60 - 61*).
- M. Alphonse: estudos 1 a 5..
- Pezas clásicas para trompa e piano. Práctica da memoria. Práctica de conxunto.

❖ **Segunda avaliación:**

- Estudo da boquilla, emisión do son e posicións fixas. O ligado.
- Intervalos de cuarta e quinta, picados e ligados.
- Escalas de Fa Maior, Si b Maior, Re menor e Sol menor (*escalas menores: natural, harmónica, melódica e oriental*). Arpegios respectivos. Utilización de diferentes dinámicas.
- P. Wastall: unidades 21, 22, 23 e 24.
- L. Thévet: leccións 27 a 49 (*páxs. 62 - 65*)
- M. Alphonse: estudo 6 a 10..
- Pezas clásicas para trompa e piano. Práctica da memoria. Práctica de conxunto.

❖ **Terceira avaliación:**

- Estudo da boquilla, emisión do son e posicións fixas. O ligado.
- Escalas de Si b M, Re M, Sol m e ie m (*escalas menores: natural, harmónica, melódica e oriental*). Arpegios respectivos. Utilización de diferentes dinámicas.
- Repaso dos intervalos de terceira, cuarta e quinta, picados e ligados.
- P. Wastall: pezas de concerto das unidades 17 a 24..
- L. Thévet: *leccións 50 - 62 (páxs. 66 - 68)*.
- M. Alphonse: *estudos 11 a 15..*
- Pezas clásicas para trompa e piano. Práctica da memoria. Práctica de conxunto.
- Romance, Scriabine.

6.4 Curso: 4º GRAO ELEMENTAL

6.4.1 Obxectivos

O ensino da trompa no cuarto curso do grao elemental, terá como obxectivo contribuír a desenvolver nos alumnos as capacidades seguintes:

- Controlar o aire mediante a respiración diafragmática e os músculos que forman a embocadura, de maneira que posibilite unha correcta emisión, afinación, articulación e flexibilidade do son.
- Saber utilizar os reflexos necesarios para corrixir a afinación e a calidade do son.
- Coñecer as características e posibilidades sonoras do instrumento e saber utilizalas, tanto individual como colectivamente.
- Demostrar unha sensibilidade auditiva que permita o control permanente da técnica do instrumento.
- Interpretar un repertorio básico.

6.4.2 Contidos

- Fortalecemento dos músculos faciais e a capacidade pulmonar. Estudo da boquilla.
- Desenvolvemento da sensibilidade auditiva para un bo son. A emisión do son. O ligado.
- Práctica das distintas digitacións, articulacións e dinámica. Escalas de Do M, Sol M, Fa M, Re M, Si b M, LA M, mib M, LA m, mi m, Re m, Si m, Sol m, Fa # m e Do m. (*escalas menores: natural, harmónica, melódica e oriental*). Arpegios de ditas tonalidades.
- Desenvolvemento da flexibilidade dos beizos coa práctica de intervalos ligados e posicións fixas. Terceiras, cuartas e quintas, picados e ligados.
- Adestramento permanente e progresivo da memoria.
- Lectura a vista de obras ou fragmentos sinxelos.
- Iniciación á comprensión das estruturas musicais (temas, frases, seccións, etc.) para unha interpretación consciente.
- Adquisición de hábitos de estudo correctos, e eficaces. Práctica dos recursos.
- Práctica da transposición (mi b). Práctica de conxunto.

6.4.3 Avaliación

Para proceder á avaliación do alumnado o profesor contará co caderno de clase e a observación diaria da evolución.

Para obter 9 ou 10 é necesario cumprir a totalidade da programación cumprindo as premisas de correcta interpretación, afinación, articulación, son,...

Para obter 7 ou 8 é necesario interpretar correctamente a totalidade das obras programadas e o 70% dos estudos cumprindo as premisas de correcta interpretación, afinación, articulación, son,...

Para obter 5 ou 6 é necesario interpretar correctamente dúas das tres obras programadas e o 50% dos estudos cumprindo as premisas de correcta interpretación, afinación, articulación, son,...

A cualificación de 1, 2, 3 ou 4 acadarase cando non se chegue ao mínimo esixible e variará en función dos obxectivos acadados.

Criterios de avaliación

- Mostrar actitude ante a materia.
- Mostrar nos estudos e nas obras a capacidade de aprendizaxe progresiva individual.
- Interpretar os estudos e obras programadas para o curso utilizando os elementos básicos da interpretación: tempo, articulación, dinámica e estilo acordes coa dificultade do curso.
- Ler textos a primeira vista con fluidez e comprensión.
- Memorizar e interpretar textos musicais empregando a medida, afinación, articulación e fraseo axeitados ó nivel.
- Interpretar en público obras representativas do seu nivel para comprobar a capacidade de autocontrol e dominio das obras estudadas, ademais de lograr un equilibrio persoal que lle permitan enfrontarse con naturalidade ante o público.
- Mostrar capacidade de adaptación á música colectiva.

Mínimos esixibles

- Completar o programa de leccións proposta ao menos ata a segunda avaliación inclusive.
- Participar dentro do curso polo menos nunha audición, interpretando sempre obras do nivel.
- Mostrar suficiente control dos contidos máis importantes para a práctica da trompa, e presentes en todos os cursos como son: a relaxación e respiración, o son, a articulación, a afinación e o rexistro.

Procedementos e ferramentas de avaliación

- **Avaliación de diagnóstico** ou inicial: efectuarase unha avaliación inicial ó alumno/a ó comezo do curso có obxectivo de comprobar o desenvolvemento e os coñecementos acadados ata o momento.
- **Avaliación continua** ou de progreso: efectuarase durante o curso en coordinación cos demais profesores do alumno/a, a través da observación constante da súa evolución e os exames e audicións correspondentes a cada trimestre.
- **Avaliacións de aproveitamento** e certificación de nivel: efectuaranse cada trimestre tendo en conta o proceso de avaliación continua, realizando tamén unha avaliación final observando o grao de evolución desenvolto polo alumno dende a avaliación inicial.

- Actividades de **auto avaliación** do alumnado: mediante o proceso de preparación e realización de audicións cada trimestre, o alumnado poderá comprobar a eficacia do traballo realizado.
- Actividades de **recuperación** e reforzo: desenvolveranse no transcurso das clases do segundo e terceiro trimestre, atendendo ás necesidades específicas de cada alumno/a.

Aínda cando os exámenes e audicións se consideren o punto culminante onde observar o desenvolvemento acadado polo alumno/a, a **avaliación continua** é a mais importante. É imprescindible para observar a constante evolución no alumno/a, así como para atender as súas posibles necesidades específicas ó longo de todo o curso. Razóns pola que se require a súa asistencia regular ás clases e ás actividades programadas.

Do mesmo xeito, o alumnado que non obtivese avaliación positiva na materia poderá presentarse á **proba extraordinaria de setembro**.

Criterios de cualificación

- 25%- Estudo individual correcto das obras programadas
- 25%- Estudo individual correcto dos estudos programados
- 20%- Actitude
- 10%- Control da columna do aire
- 10%- Posición Corporal
- 10%- Interpretación

Á hora de calificar ao alumnado, debemos ter en conta, que todos e cada un dos obxetivos, contidos e criterios de avaliación mencionados anteriormente, sexan aplicados e comprendidos de forma progresiva, en cada un dos cursos, de maneira que cada curso anterior, non sexa nada mais que un paso adiante para chegar ao seguinte obxectivo, que sera o próximo curso. Isto posibilitará que o alumno se sinta cada vez mais seguro, comodo, motivado e por suposto, tocar obras, pasaxes e exercicios de maior dificultade cada vez, coa mesma naturalidade, soltura e seguridade.

Os resultados da avaliacion expresaranse en nota numerica comprendida de 1 a 10.

Para a cualificación final terase en conta o grao de consecución dos obxetivos e en base aos criterios de avaliación. A valoración numérica virá determinada polo cumprimento dos obxetivos.

Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

As ampliacións de matrícula serán propostas como norma xeral por iniciativa do titor, unha vez consultado todo o profesorado que teña docencia co alumno/a, e estará reservada, por unha parte, para aqueles casos en que se considere que a permanencia no curso e que está matriculado/a pode representar un conflito no

desenvolvemento da aprendizaxe e por outra, terá que preverse que a ampliación non suporá un problema no desenvolvemento normal do curso ao que accede.

Para a súa tramitación, será o titor o que o comunique a xefatura de estudos, e a avaliación realizarase nos prazos acordados en CCP de comezo de curso.

E preciso ter superado todas as materias para proceder a ampliación de matrícula.

A programación que se esixirá será a que se expón para o curso no que esté matriculado inicialmente.

6.4.4 Medidas de recuperación

Dado o carácter continuo da formación instrumental, o/a alumno/a deberá acadar o nivel do curso a recuperar antes de abordar o repertorio do curso seguinte. Non obstante, dado que o programa de cada curso é flexible, poderíase intercalar obras e exercicios de ambos cursos, sempre tendo en conta o criterio do/a profesor/a, sendo aconsellable que o/a alumno/a asista as clases colectivas do curso que debe recuperar.

Procedementos de recuperación ordinarios

- Perda de avaliación continua

Nos casos en que, de acordo co procedemento disposto nas Normas de Organización e Funcionamento vixentes, o alumno/a perde o dereito á avaliación continua, dito alumno/a terá dereito a realizar unha proba específica, marcada en data e no mesmo horario de clase, na que se avalíen obxectivamente os seus coñecementos a efectos da superación da materia.

Probas extraordinarias de setembro

Para aqueles alumnos que non superen o curso no mes de Xuño, farase unha proba en setembro, para a cal entrará o temario do curso enteiro. O alumno deberá interpretar un número de estudos determinados polo mestre entre tódolos correspondentes ó curso, así coma 3 obras das indicadas tamén para o curso. En devandita proba, o tempo de interpretación será entre 25 e 40 minutos.

6.4.5 Recursos didácticos

Método completo para trompa (<i>1º volume</i>) Páx. 69 a 81 _____	L. Thévet
Primeiro caderno dos 200 estudos <i>Estudos 16 a 30</i> _____	M. Alphonse
Concerto en Si b Maior _____	J. D. Skroup.
Romance Op. 36 _____	Saint-Saëns
Romance _____	A. Scriabine
Sonideira _____	J. Comesaña

Temporalización dos Contidos

❖ **Primeira avaliación**

- Estudo da boquilla, emisión do son e posicións fixas. O ligado.
- Escalas de Do M, Sol M, Fa M, Si b M, LA m, mi m, Re m e Sol m (*escalas menores: natural, harmónica, melódica e oriental*). Arpegios respectivos. Utilización de distintas dinámicas.
- Práctica da flexibilidade dos beizos con terceiras, cuartas e quintas, picados e ligados.
- L. Thévet (*método*): páxinas 69 a 71.
- M. Alphonse: estudos 16 a 21 (*páxs. 69 a 72*)
- Concerto en Si b Maior, J. D Skroup.
- Romance Op. 36 de Saint-Saëns. Práctica da memoria.
- Práctica de conxunto.

❖ **Segunda avaliación:**

- Estudo da boquilla, emisión do son e posicións fixas. O ligado.
- Escalas de Re M, LA M, mi b M, Si m, Fa # m e Do m. (*escalas menores: natural, harmónica, melódica e oriental*). Arpegios de ditas tonalidades. Utilización de diferentes dinámicas.
- Desenvolvemento da flexibilidade dos beizos coa práctica das 6ª e 7ª, picadas e ligadas.
- L. Thévet (*método*): páxs.72 a 75.
- M. Alphonse: estudos 22 a 27..
- L. Thévet (*estudos*): páxs. 73 a 75.
- Romance A, Scriabine.
- Sonideira, J. Comesaña
- Práctica de conxunto.

❖ **Terceira avaliación:**

- Estudo da boquilla, emisión do son e posicións fixas. O ligado.
- Repaso das escalas da mi b M, LA M, Do m e Fa # m (*escalas menores: natural, harmónica, melódica e oriental*). Arpegios de ditas tonalidades. Utilización de diferentes dinámicas.
- Práctica da flexibilidade dos beizos cos intervalos de sexta e sétima, picados e ligados.
- L. Thévet (*método*): páxs. 76 a 81..
- M. Alphonse: estudos 28 a 30.
- Preparación dos concertos para proba de acceso a grado medio. Práctica da memoria.
- Práctica de conxunto.

6.5 **Curso: 1º GRAO PROFESIONAL**

6.5.1 **Obxectivos**

O ensino da trompa no primeiro curso do Grao Profesional LOE, terá como obxectivo contribuír a desenvolver nos alumnos as capacidades seguintes:

- Empregar de forma correcta e permanente a respiración e relaxación á hora da práctica instrumental.
- Dominar suficientemente os requirimentos de linguaxe musical para este nivel (medidas, clave, compases,...)
- Controlar a afinación das notas principais sabendo corrixi-las no seu caso.

- Dominar a técnica e as posibilidades sonoras e expresivas da trompa.
- Ampliación dos conceptos de digitación e articulación.
- Maior comprensión das estruturas musicais (*temas, frases, seccións, etc.*) para unha interpretación consciente.
- Práctica da flexibilidade dos beizos con exercicios de intervalos ligados e posicións fixas.
- Control da afinación.
- Interpretar un repertorio que inclúa obras representativas das diversas épocas dunha dificultade acorde ao nivel.
- Interpretar ante público, participando ao menos, en unha audicións das organizadas.

6.5.2 Contidos

- Desenvolvemento da velocidade en toda a extensión do instrumento. Escalas M. e m. en todas as súas modalidades, ata 5 alteracións, coas súas arpegios; tomando como modelo as escalas do método de L. Thévet (*2º volume, Páx. 156 en diante*). De memoria.
- Estudo do rexistro agudo. Escala cromática. Intervalos de terceira, cuarta, quinta, sexta, picados e ligados.
- Profundización en todo o referente á articulación e a transposición de Trompa en MI b e Tompa en Re.
- Perfeccionamiento da igualdade sonora e tímbrica. Pedales de Do, Re b, Re e mi b, picados e ligados.
- Iniciación aos trinos.
- Traballo dos elementos que interveñen no fraseo musical: obras de estudo propostas nos recursos, e diferentes sos de orquestra do repertorio sinfónico e operístico para trompa.
- Adestramento da memoria. E Práctica da lectura a vista.
- Adquisición de hábitos de estudo correctos, e eficaces. Práctica dos recursos.

6.5.3 Avaliación

Para proceder á avaliación do alumnado o profesor contará co caderno de clase e a observación diaria da evolución.

Para obter 9 ou 10 é necesario cumprir a totalidade da programación cumprindo as premisas de correcta interpretación, afinación, articulación, son,...

Para obter 7 ou 8 é necesario interpretar correctamente a totalidade das obras programadas e o 70% dos estudos cumprindo as premisas de correcta interpretación, afinación, articulación, son,...

Para obter 5 ou 6 é necesario interpretar correctamente dúas das tres obras programadas e o 50% dos estudos cumprindo as premisas de correcta interpretación, afinación, articulación, son,...

A cualificación de 1, 2, 3 ou 4 acadarase cando non se chegue ao mínimo esixible e variará en función dos obxectivos acadados.

Criterios de avaliación

- Empregar o esforzo muscular e a respiración axeitada para a execución instrumental.
- Demostrar dominio na execución de estudos e obras sen desligar os aspectos técnicos dos musicais.
- Demostrar sensibilidade auditiva na afinación e no uso das posibilidades sonoras do instrumento.
- Interpretar obras dos distintos estilos e épocas como solista e en grupo.
- Interpretar de memoria obras do repertorio solista de acordo cos criterios de estilo correspondentes.
- Mostrar autonomía na resolución de problemas técnicos e interpretativos.
- Presentar en público programas axeitados ó nivel demostrando capacidade comunicativa e calidade artística.
- Descubrir e razoar os trazos característicos das obras escoitadas en audicións de concertos en directo ou de gravacións.
- Ler a primeira vista fragmentos musicais acorde ó nivel.
- Demostrar seguridade e precisión no uso da terminoloxía axeitada para formular xuízos persoais acerca das obras estudadas e aquelas que gozan de especial significación.

Mínimos esixibles

- Completar o programa de leccións proposta ao menos ata a segunda avaliación inclusive.
- Dominar todas as escalas programadas para o curso.
- Participar dentro do curso polo menos en dúas audicións, interpretando sempre obras do nivel.
- Mostrar suficiente control dos contidos máis importantes para a práctica da trompa, e presentes en todos os cursos como son: a relaxación e respiración, o son, a articulación, a afinación e o rexistro.

Procedementos e ferramentas de avaliación

- **Avaliación de diagnóstico** ou inicial: efectuarase unha avaliación inicial ó alumno/a ó comezo do curso có obxectivo de comprobar o desenvolvemento e os coñecementos acadados ata o momento.
- **Avaliación continua** ou de progreso: efectuarase durante o curso en coordinación cos demais profesores do alumno/a, a través da observación constante da súa evolución e os exames e audicións correspondentes a cada trimestre.
- **Avaliacións de aproveitamento** e certificación de nivel: efectuaranse cada trimestre tendo en conta o proceso de avaliación continua, realizando tamén unha avaliación final observando o grao de evolución desenvolto polo alumno dende a avaliación inicial.

- Actividades de **auto avaliación** do alumnado: mediante o proceso de preparación e realización de audicións cada trimestre, o alumnado poderá comprobar a eficacia do traballo realizado.
- Actividades de **recuperación** e reforzo: desenvolveranse no transcurso das clases do segundo e terceiro trimestre, atendendo ás necesidades específicas de cada alumno/a.

Aínda cando os exámenes e audicións se consideren o punto culminante onde observar o desenvolvemento acadado polo alumno/a, a **avaliación continua** é a mais importante. É imprescindible para observar a constante evolución no alumno/a, así como para atender as súas posibles necesidades específicas ó longo de todo o curso. Razóns pola que se require a súa asistencia regular ás clases e ás actividades programadas.

Do mesmo xeito, o alumnado que non obtivese avaliación positiva na materia poderá presentarse á **proba extraordinaria de setembro**.

Criterios de cualificación

- 25%- Estudo individual correcto das obras programadas
- 25%- Estudo individual correcto dos estudos programados
- 20%- Actitude
- 10%- Control da columna do aire
- 10%- Posición Corporal
- 10%- Interpretación

Á hora de calificar ao alumnado, debemos ter en conta, que todos e cada un dos obxetivos, contidos e criterios de avaliación mencionados anteriormente, sexan aplicados e comprendidos de forma progresiva, en cada un dos cursos, de maneira que cada curso anterior, non sexa nada mais que un paso adiante para chegar ao seguinte obxectivo, que sera o próximo curso. Isto posibilitará que o alumno se sinta cada vez mais seguro, comodo, motivado e por suposto, tocar obras, pasaxes e exercicios de maior dificultade cada vez, coa mesma naturalidade, soltura e seguridade.

Os resultados da avaliacion expresaranse en nota numerica comprendida de 1 a 10.

Para a cualificación final terase en conta o grao de consecución dos obxetivos e en base aos criterios de avaliación. A valoración numérica virá determinada polo cumprimento dos obxetivos.

Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

As ampliacións de matrícula serán propostas como norma xeral por iniciativa do titor, unha vez consultado todo o profesorado que teña docencia co alumno/a, e estará reservada, por unha parte, para aqueles casos en que se considere que a permanencia no curso e que está matriculado/a pode representar un conflito no

desenvolvemento da aprendizaxe e por outra, terá que preverse que a ampliación non suporá un problema no desenvolvemento normal do curso ao que accede.

Para a súa tramitación, será o titor o que o comunique a xefatura de estudos, e a avaliación realizarase nos prazos acordados en CCP de comezo de curso.

E preciso ter superado todas as materias para proceder a ampliación de matrícula.

A programación que se esixirá será a que se expón para o curso no que esté matriculado inicialmente.

6.5.4 Medidas de recuperación

Dado o carácter continuo da formación instrumental, o/a alumno/a deberá acadar o nivel do curso a recuperar antes de abordar o repertorio do curso seguinte. Non obstante, dado que o programa de cada curso é flexible, poderíase intercalar obras e exercicios de ambos cursos, sempre tendo en conta o criterio do/a profesor/a, sendo aconsellable que o/a alumno/a asista as clases colectivas do curso que debe recuperar.

Procedementos de recuperación ordinarios

- Perda de avaliación continua

Nos casos en que, de acordo co procedemento disposto nas Normas de Organización e Funcionamento vixentes, o alumno/a perde o dereito á avaliación continua, dito alumno/a terá dereito a realizar unha proba específica, marcada en data e no mesmo horario de clase, na que se avalíen obxectivamente os seus coñecementos a efectos da superación da materia.

Probas extraordinarias de setembro

Para aqueles alumnos que non superen o curso no mes de Xuño, farase unha proba en setembro, para a cal entrará o temario do curso enteiro. O alumno deberá interpretar un número de escalas, estudos determinados polo mestre entre tódolos correspondentes ó curso, así coma 3 obras das indicadas tamén para o curso. En devandita proba, o tempo de interpretación será entre 40 e 60 minutos.

6.5.5 Recursos didácticos

- Techni-cor. *Volume I: flexibilidade* _____ **D. Bourgue**
- Método completo para trompa (*1º vol.*) Páx 82 a 122 _ **L. Thévet**
- Primeiro caderno dos 200 estudos. *Estudos 31 a 55* _ **M. Alphonse**
- 10 estudos _____ **Charles Gounod**
- Sonatina _____ **E. Solomon**
- En Irlande _____ **E. Bozza**
- Deuxime solo _____ **T. Servais**

Temporalización dos contidos

❖ **Primeira avaliación:**

- Desenvolvemento da velocidade e o rexistro: escalas de **Do M, Sol M, Fa M, Re M, Si b M, LA m, mi m, Re m, Si m e Sol m** (escalas menores: *natural, harmónica, melódica e oriental*). Arpegios respectivos. Tómasse como modelo para as escalas maiores a páx 157 do método de L. Thévet.
- Estudo do rexistro agudo: intervalos de terceira, cuarta e quinta, picados e ligados.
- Pedales de Do e Re b, picados e ligados.
- Iniciación aos trinos.
- D. Bourgue: exercicios pertencentes ao 1er día, coa práctica dos sos de orquestra.
- L. Thévet: páxinas 82 a 97.
- M. Alphonse: estudos 31 a 38.
- Gounod: estudos 1, 2, 3.
- Estudio de unha das obras propostas no curso, con especial atención aos elementos do fraseo musical.

❖ **Segunda avaliación:**

- Desenvolvemento da velocidade e o rexistro: escalas de **LA M, MI b M, MI M, LA b M, Fa # m, Do m, Do # m e Fa m** (escalas menores: *natural, harmónica, melódica e oriental*). Arpegios respectivos. Utilización de diferentes articulacións.
- Estudo do rexistro agudo: intervalos de sexta e sétima, picados e ligados.
- Pedales de Re e mi b, picados e ligados.
- Iniciación aos trinos.
- Bourgue: exercicios pertencentes ao 2° día, coa práctica dos sos de orquestra.
- L. Thévet: páxinas 98 a 110.
- M. Alphonse: estudos 39 a 46.
- Gounod: estudos 4, 5, 6, 7.
- Estudio de unha das obras propostas no curso, con especial atención aos elementos do fraseo musical.

❖ **Terceira avaliación:**

- Desenvolvemento da velocidade e o rexistro: escalas de **Si M, Re b M, Sol # m e Si b m** (escalas menores: *natural, harmónica, melódica e oriental*). Arpegios respectivos. Utilización de diferentes articulaciones.
- Estudo do rexistro agudo: intervalos de oitava, picados e ligados.
- Perfeccionamento da igualdade sonora e tímbrica co repaso dalgunhas pedales xa estudadas anteriormente.
- Iniciación aos trinos.
- Bourgue: exercicios pertencentes ao 3er día, coa práctica dos sos de orquestra.
- L. Thévet: páxinas 111 a 122.
- M. Alphonse: estudos 47 a 55.
- Gounod: estudos 8, 9 e 10.
- Estudio de unha das obras propostas no curso, con especial atención aos elementos do fraseo musical.

6.6 Curso: 2º GRAO PROFESIONAL

6.6.1 Obxectivos

O ensino da trompa no segundo curso do grao profesional LOE, terá como obxectivo contribuir a desenvolver nos alumnos as capacidades seguintes:

- Ler textos a primeira vista con fluidez e comprensión.
- Ampliación dos conceptos de digitación e articulación.
- Maior flexibilidade dos beizos con exercicios de intervalos ligados e posicións fixas. Control da afinación.
- Ampliación dos conceptos de comprensión das estruturas musicais (*motivos, temas, frases, seccións, etc.*) para unha interpretación consciente.
- Iniciación ao coñecemento das diversas convencións interpretativas vigentes en distintos períodos da historia da música.
- Práctica da lectura a vista.
- Interpretar un repertorio que inclúa obras representativas das diversas épocas dunha dificultade acorde ao nivel.
- Interpretar ante público, participando ao menos, en unha audicións das organizadas.

6.6.2 Contidos

- Desenvolvemento da velocidade en toda a extensión do instrumento. Escalas maiores e menores en todas as súas modalidades, ata sete alteracións, cos seus respectivos arpegios.
- Estudo do rexistro agudo. Intervalos de 3ª, 4ª, 5ª, 6ª, 7ª e 8ª, picados e ligados.
- Profundización en todo o referente á digitación e articulación. Pedales de Do, Do#, Re, mib, mi, Fa, Fa # e Sol.
- Práctica dos trinos. Estudo dos ornamentos (*mordentes, apoyaturas*).
- Traballo dos elementos que interveñen no fraseo musical.
- Práctica da lectura a vista.
- Adquisición de hábitos de estudo correctos, e eficaces. Práctica dos recursos.

6.6.3 Avaliación

Para proceder á avaliación do alumnado o profesor contará co caderno de clase e a observación diaria da evolución.

Para obter 9 ou 10 é necesario cumprir a totalidade da programación cumprindo as premisas de correcta interpretación, afinación, articulación, son,...

Para obter 7 ou 8 é necesario interpretar correctamente a totalidade das obras programadas e o 70% dos estudos cumprindo as premisas de correcta interpretación, afinación, articulación, son,...

Para obter 5 ou 6 é necesario interpretar correctamente dúas das tres obras programadas e o 50% dos estudos cumprindo as premisas de correcta interpretación, afinación, articulación, son,...

A cualificación de 1, 2, 3 ou 4 acadarase cando non se chegue ao mínimo esixible e variará en función dos obxectivos acadados.

Criterios de avaliación

- Empregar o esforzo muscular e a respiración axeitada para a execución instrumental.
- Demostrar dominio na execución de estudos e obras sen desligar os aspectos técnicos dos musicais.
- Demostrar sensibilidade auditiva na afinación e no uso das posibilidades sonoras do instrumento.
- Interpretar obras dos distintos estilos e épocas como solista e en grupo.
- Interpretar de memoria obras do repertorio solista de acordo cos criterios de estilo correspondentes.
- Mostrar autonomía na resolución de problemas técnicos e interpretativos.
- Presentar en público programas axeitados ó nivel demostrando capacidade comunicativa e calidade artística.
- Descubrir e razoar os trazos característicos das obras escoitadas en audicións de concertos en directo ou de gravacións.
- Ler a primeira vista fragmentos musicais acorde ó nivel.
- Demostrar seguridade e precisión no uso da terminoloxía axeitada para formular xuízos persoais acerca das obras estudadas e aquelas que gozan de especial significación.

Mínimos esixibles

- Completar o programa de leccións proposta ao menos ata a segunda avaliación inclusive.
- Dominar todas as escalas programadas para o curso.
- Participar dentro do curso polo menos en dúas audicións, interpretando sempre obras do nivel.
- Mostrar suficiente control dos contidos máis importantes para a práctica da trompa, e presentes en todos os cursos como son: a relaxación e respiración, o son, a articulación, a afinación e o rexistro.

Procedementos e ferramentas de avaliación

- **Avaliación de diagnóstico** ou inicial: efectuarase unha avaliación inicial ó alumno/a ó comezo do curso có obxectivo de comprobar o desenvolvemento e os coñecementos acadados ata o momento.
- **Avaliación continua** ou de progreso: efectuarase durante o curso en coordinación cos demais profesores do alumno/a, a través da observación constante da súa evolución e os exames e audicións correspondentes a cada trimestre.
- **Avaliacións de aproveitamento** e certificación de nivel: efectuaranse cada trimestre tendo en conta o proceso de avaliación continua, realizando tamén unha

avaliación final observando o grao de evolución desenvolto polo alumno dende a avaliación inicial.

- Actividades de **auto avaliación** do alumnado: mediante o proceso de preparación e realización de audicións cada trimestre, o alumnado poderá comprobar a eficacia do traballo realizado.
- Actividades de **recuperación** e reforzo: desenvolveranse no transcurso das clases do segundo e terceiro trimestre, atendendo ás necesidades específicas de cada alumno/a.

Ainda cando os exámenes e audicións se consideren o punto culminante onde observar o desenvolvemento acadado polo alumno/a, a **avaliación continua** é a mais importante. É imprescindible para observar a constante evolución no alumno/a, así como para atender as súas posibles necesidades específicas ó longo de todo o curso. Razóns pola que se require a súa asistencia regular ás clases e ás actividades programadas.

Do mesmo xeito, o alumnado que non obtivese avaliación positiva na materia poderá presentarse á **proba extraordinaria de setembro**.

Criterios de cualificación

- 25%- Estudo individual correcto das obras programadas
- 25%- Estudo individual correcto dos estudos programados
- 20%- Actitude
- 10%- Control da columna do aire
- 10%- Posición Corporal
- 10%- Interpretación

Á hora de calificar ao alumnado, debemos ter en conta, que todos e cada un dos obxetivos, contidos e criterios de avaliación mencionados anteriormente, sexan aplicados e comprendidos de forma progresiva, en cada un dos cursos, de maneira que cada curso anterior, non sexa nada mais que un paso adiante para chegar ao seguinte obxectivo, que sera o próximo curso. Isto posibilitará que o alumno se sinta cada vez mais seguro, comodo, motivado e por suposto, tocar obras, pasaxes e exercicios de maior dificultade cada vez, coa mesma naturalidade, soltura e seguridade.

Os resultados da avaliacion expresaranse en nota numerica comprendida de 1 a 10.

Para a cualificación final terase en conta o grao de consecución dos obxetivos e en base aos criterios de avaliación. A valoración numérica virá determinada polo cumprimento dos obxetivos.

Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

As ampliacións de matrícula serán propostas como norma xeral por iniciativa do titor, unha vez consultado todo o profesorado que teña docencia co alumno/a, e estará reservada, por unha parte, para aqueles casos en que se considere que a

permanencia no curso e que está matriculado/a pode representar un conflito no desenvolvemento da aprendizaxe e por outra, terá que preverse que a ampliación non suporá un problema no desenvolvemento normal do curso ao que accede.

Para a súa tramitación, será o titor o que o comunique a xefatura de estudos, e a avaliación realizarase nos prazos acordados en CCP de comezo de curso.

E preciso ter superado todas as materias para proceder a ampliación de matrícula.

A programación que se esixirá será a que se expón para o curso no que esté matriculado inicialmente.

6.6.4 Medidas de recuperación

Dado o carácter continuo da formación instrumental, o/a alumno/a deberá acadar o nivel do curso a recuperar antes de abordar o repertorio do curso seguinte. Non obstante, dado que o programa de cada curso é flexible, poderíase intercalar obras e exercicios de ambos cursos, sempre tendo en conta o criterio do/a profesor/a, sendo aconsellable que o/a alumno/a asista as clases colectivas do curso que debe recuperar.

Procedementos de recuperación ordinarios

- Perda de avaliación continua

Nos casos en que, de acordo co procedemento disposto nas Normas de Organización e Funcionamento vixentes, o alumno/a perde o dereito á avaliación continua, dito alumno/a terá dereito a realizar unha proba específica, marcada en data e no mesmo horario de clase, na que se avalíen obxectivamente os seus coñecementos a efectos da superación da materia.

Probas extraordinarias de setembro

Para aqueles alumnos que non superen o curso no mes de Xuño, farase unha proba en setembro, para a cal entrará o temario do curso enteiro. O alumno deberá interpretar un número de escalas, estudos determinados polo mestre entre tódolos correspondentes ó curso, así coma 3 obras das indicadas tamén para o curso. En devandita proba, o tempo de interpretación será entre 40 e 60 minutos.

6.6.5 Recursos didácticos

- Techni-cor. *Volume I: flexibilidade* _____ **D. Bourgue**
- Método completo para trompa (*2º volume*) *Pág. 123 a 150* _____ **L. Thévet**
- Primeiro caderno dos 200 estudos *Estudos 56 a 70* _____ **M. Alphonse**
- Sesenta estudos. *Estudos 1 ao 10* _____ **C. Kopprasch**
- 13 estudos fáciles Op. 3 _____ **V. Zarzo**
- Nocturno Op 7 _____ **F. Strauss**
- Concerto N° 1 _____ **Mozart**
- Romance Op. 35 _____ **R. Gliere**

Temporalización dos contidos

❖ Primeira avaliación:

- Desenvolvemento da velocidade e o rexistro do instrumento: escalas de ata catro alteracións, maiores e menores nas súas diferentes modalidades, e cos respectivos arpegios. De memoria
- Estudo do rexistro agudo: intervalos de 3^a, 4^a e 5^a, picados e ligados.
- Profundización na dixitación: pedales de Do, Do # e Re, picados e ligados.
- Práctica dos trinos.
- Bourgue: exercicios pertencentes ao 4° día, coa práctica dos respectivos sos de orq.
- L. Thévet: páxinas 123 a 131..
- M. Alphonse: estudos 56 a 60.
- C. Kopprasch: estudos 1, 2, 3 e 4.
- Zarzo: estudos 1, 2, 3 e 4.
- Estudio de unha das obras propostas no curso, con especial atención aos elementos do fraseo musical.

❖ Segunda avaliación:

- Desenvolvemento da velocidade e o rexistro do instrumento: escalas de cinco e seis alteracións, maiores e menores nas súas distintas modalidades, cos respectivos arpegios e utilizando diferentes articulacións.
- Estudo do rexistro agudo: intervalos de 6^a e 7^a, picados e ligados.
- Profundización na dixitación: pedales do meu, Fa e Fa #, picados e ligados.
- Práctica dos trinos.
- D. Bourgue: exercicios pertencentes ao 5° día, coa práctica dos respectivos sos de orq.
- L. Thévet: páxinas 132 a 141..
- M. Alphonse: estudos 61 ao 65.
- C.Kopprasch: estudos 5, 6 e 7.
- Zarzo: estudos 5, 6, 7 e 8.
- Estudio de unha das obras propostas no curso, F. Stauss.

❖ Terceira avaliación:

- Desenvolvemento da velocidade e o rexistro do instrumento: escalas de sete alteracións maiores e menores nas súas diferentes modalidades, cos respectivos arpegios, e utilizando distintas articulacións.
- Estudo do rexistro agudo: intervalos de oitava, picados e ligados.
- Profundización na dixitación: pedal de Sol, picado e ligado.
- Bourgue: exercicios pertencentes ao 6° día, coa práctica dos respectivos sos de orqu.
- L. Thévet: páxinas 142 a 150..
- M. Alphonse: estudos 66 ao 70.
- C, Kopprasch: estudos 8, 9 e 10.
- Zarzo: estudos 9, 10, 11, 12 e 13.
- Estudio de unha das obras propostas no curso, con especial atención aos elementos do fraseo musical.

6.7 Curso: 3º GRAO PROFESIONAL

6.7.1 Obxectivos

O ensino da trompa no 3º curso do grao profesional, terá como obxectivo contribuír a desenvolver nos alumnos as capacidades seguintes:

- Dominar a técnica e as posibilidades sonoras e expresivas da trompa.
- Maior flexibilidade dos beizos con exercicios de intervalos ligados e posicións fixas, en todo o rexistro da trompa. Control da afinación.
- Utilizar con autonomía os coñecementos musicais para solucionar cuestións relacionadas coa interpretación (*digitación, articulación, fraseo, etc.*).
- Coñecer as diversas convencións interpretativas vigentes, especialmente as referidas á escritura rítmica ou á ornamentación.
- Práctica da lectura a vista.
- Interpretar un repertorio que inclúa obras representativas das diversas épocas dunha dificultade acorde ao nivel.

6.7.2 Contidos

- Desenvolvemento da velocidade en toda a extensión da trompa. Estudo das escalas e arpegios M. e m. en todas as tonalidades e respectivas modalidades, cunha maior rapidez, claridade en todo a súa rexistro e con distintas articulacións. *Tomar como modelo para a escala M. e m. “harmónica”, as páx. 157 e 156 do método de L. Thévet.*
- Perfeccionamiento da igualdade sonora e tímbrica en todo o rexistro da trompa.
- Práctica dos intervalos de 3ª, 4ª, 5ª, 6ª, 7ª, 8ª, 9ª e 10ª, picados e ligados. Práctica das pedales de: Do, Do #, Re, mi b, mi, Fa, Fa #, Sol, LA b, LA e Si b, picados e ligados.
- Estudo dos ornamentos: trinos, mordentes, apoyaturas, grupetos.
- Estudo do triplo picado.
- Adestramento da memoria. E Práctica da lectura a vista.
- Adquisición de hábitos de estudo correctos, e eficaces. Práctica dos recursos.

6.7.3 Avaliación

Para proceder á avaliación do alumnado o profesor contará co caderno de clase e a observación diaria da evolución.

Para obter 9 ou 10 é necesario cumprir a totalidade da programación cumprindo as premisas de correcta interpretación, afinación, articulación, son,...

Para obter 7 ou 8 é necesario interpretar correctamente a totalidade das obras programadas e o 70% dos estudos cumprindo as premisas de correcta interpretación, afinación, articulación, son,...

Para obter 5 ou 6 é necesario interpretar correctamente dúas das tres obras programadas e o 50% dos estudos cumprindo as premisas de correcta interpretación, afinación, articulación, son,...

A cualificación de 1, 2, 3 ou 4 acadarase cando non se chegue ao mínimo esixible e variará en función dos obxectivos acadados.

Criterios de avaliación

- Empregar o esforzo muscular e a respiración axeitada para a execución instrumental.
- Demostrar dominio na execución de estudos e obras sen desligar os aspectos técnicos dos musicais.
- Demostrar sensibilidade auditiva na afinación e no uso das posibilidades sonoras do instrumento.
- Interpretar obras dos distintos estilos e épocas como solista e en grupo.
- Interpretar de memoria obras do repertorio solista de acordo cos criterios de estilo correspondentes.
- Mostrar autonomía na resolución de problemas técnicos e interpretativos.
- Presentar en público programas axeitados ó nivel demostrando capacidade comunicativa e calidade artística.
- Descubrir e razoar os trazos característicos das obras escoitadas en audicións de concertos en directo ou de gravacións.
- Ler a primeira vista fragmentos musicais acorde ó nivel.
- Demostrar seguridade e precisión no uso da terminoloxía axeitada para formular xuízos persoais acerca das obras estudadas e aquelas que gozan de especial significación.

Mínimos esixibles

- Completar o programa de leccións proposta ao menos ata a segunda avaliación inclusive.
- Dominar todas as escalas programadas para o curso.
- Participar dentro do curso polo menos en dúas audicións, interpretando sempre obras do nivel.
- Mostrar suficiente control dos contidos máis importantes para a práctica da trompa, e presentes en todos os cursos como son: a relaxación e respiración, o son, a articulación, a afinación e o rexistro.

Procedementos e ferramentas de avaliación

- **Avaliación de diagnóstico** ou inicial: efectuarase unha avaliación inicial ó alumno/a ó comezo do curso có obxectivo de comprobar o desenvolvemento e os coñecementos acadados ata o momento.
- **Avaliación continua** ou de progreso: efectuarase durante o curso en coordinación cos demais profesores do alumno/a, a través da observación constante da súa evolución e os exames e audicións correspondentes a cada trimestre.
- **Avaliacións de aproveitamento** e certificación de nivel: efectuaranse cada trimestre tendo en conta o proceso de avaliación continua, realizando tamén unha

avaliación final observando o grao de evolución desenvolto polo alumno dende a avaliación inicial.

- Actividades de **auto avaliación** do alumnado: mediante o proceso de preparación e realización de audicións cada trimestre, o alumnado poderá comprobar a eficacia do traballo realizado.
- Actividades de **recuperación** e reforzo: desenvolveranse no transcurso das clases do segundo e terceiro trimestre, atendendo ás necesidades específicas de cada alumno/a.

Ainda cando os exámenes e audicións se consideren o punto culminante onde observar o desenvolvemento acadado polo alumno/a, a **avaliación continua** é a máis importante. É imprescindible para observar a constante evolución no alumno/a, así como para atender as súas posibles necesidades específicas ó longo de todo o curso. Razóns pola que se require a súa asistencia regular ás clases e ás actividades programadas.

Do mesmo xeito, o alumnado que non obtivese avaliación positiva na materia poderá presentarse á **proba extraordinaria de setembro**.

Criterios de cualificación

- 25%- Estudo individual correcto das obras programadas
- 25%- Estudo individual correcto dos estudos programados
- 20%- Actitude
- 10%- Control da columna do aire
- 10%- Posición Corporal
- 10%- Interpretación

Á hora de calificar ao alumnado, debemos ter en conta, que todos e cada un dos obxetivos, contidos e criterios de avaliación mencionados anteriormente, sexan aplicados e comprendidos de forma progresiva, en cada un dos cursos, de maneira que cada curso anterior, non sexa nada máis que un paso adiante para chegar ao seguinte obxectivo, que será o próximo curso. Isto posibilitará que o alumno se sinta cada vez máis seguro, cómodo, motivado e por suposto, tocar obras, pasaxes e exercicios de maior dificultade cada vez, coa mesma naturalidade, soltura e seguridade.

Os resultados da avaliación expresaranse en nota numérica comprendida de 1 a 10.

Para a cualificación final terase en conta o grao de consecución dos obxetivos e en base aos criterios de avaliación. A valoración numérica virá determinada polo cumprimento dos obxetivos.

Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

As ampliacións de matrícula serán propostas como norma xeral por iniciativa do titor, unha vez consultado todo o profesorado que teña docencia co alumno/a, e estará reservada, por unha parte, para aqueles casos en que se considere que a

permanencia no curso e que está matriculado/a pode representar un conflito no desenvolvemento da aprendizaxe e por outra, terá que preverse que a ampliación non suporá un problema no desenvolvemento normal do curso ao que accede.

Para a súa tramitación, será o titor o que o comunique a xefatura de estudos, e a avaliación realizarase nos prazos acordados en CCP de comezo de curso.

E preciso ter superado todas as materias para proceder a ampliación de matrícula.

A programación que se esixirá será a que se expón para o curso no que esté matriculado inicialmente.

6.7.4 Medidas de recuperación

Dado o carácter continuo da formación instrumental, o/a alumno/a deberá acadar o nivel do curso a recuperar antes de abordar o repertorio do curso seguinte. Non obstante, dado que o programa de cada curso é flexible, poderíase intercalar obras e exercicios de ambos cursos, sempre tendo en conta o criterio do/a profesor/a, sendo aconsellable que o/a alumno/a asista as clases colectivas do curso que debe recuperar.

Procedementos de recuperación ordinarios

- Perda de avaliación continua

Nos casos en que, de acordo co procedemento disposto nas Normas de Organización e Funcionamento vixentes, o alumno/a perde o dereito á avaliación continua, dito alumno/a terá dereito a realizar unha proba específica, marcada en data e no mesmo horario de clase, na que se avalíen obxectivamente os seus coñecementos a efectos da superación da materia.

Probas extraordinarias de setembro

Para aqueles alumnos que non superen o curso no mes de Xuño, farase unha proba en setembro, para a cal entrará o temario do curso enteiro. O alumno deberá interpretar un número de escalas, estudos determinados polo mestre entre tódolos correspondentes ó curso, así coma 3 obras das indicadas tamén para o curso. En devandita proba, o tempo de interpretación será entre 40 e 60 minutos.

6.7.5 Recursos didácticos

- Techni-cor. *Volume II: Staccato* _____ **D. Bourgue**
- Segundo caderno dos 200 Estudos; *Estudos 1 ao 40* _____ **M. Alphonse**
- 13 Estudos difíciles do 1 ó 5 _____ **V. Zarzo**
- 28 Estudos Célebres (1 ó 10) _____ **J. F. Gallay**
- Estudos de triple picado (pág 155 á 161) _____ **Arbán**
- Estudos de dobre picado (pág 175 á 177) _____ **Arbán**
- Concerto Rondo Kv- 371 _____ **W. A. Mozart**
- Sonata _____ **Telemann**

- Reverie _____ **A. Glasunov**
- Variacións sobre un tema popular _____ **J. Comesaña**

Temporalización dos contidos

❖ Primeira avaliación:

- Desenvolvemento da velocidade en toda a extensión da trompa: escalas e arpegios de ata catro alteracións, M. e m. nas súas distintas modalidades, *tomando como modelo para as escalas M. e m. "harmónica", a páxina 157 e 156 respectivamente do método de L. Thévet.*
- Intervalos de 3^a, 4^a e 5^a, picados e ligados, prestando atención na igualdade sonora e tímbrica entre os distintos rexistros.
- Pedales de Do, Do #, Re, mi b, mi e Fa, picados e ligados, prestando atención na igualdade sonora e tímbrica entre os diferentes rexistros.
- Bourgue: exercicios pertencentes ao 1er e 2° día, coa práctica dos sos de orquestra.
- M. Alphonse: estudos 1 ao 13.
- 13 Estudos difíciles 1
- 28 Estudos Célebres 1, 2, 3
- Estudos de triple picado (páx 155 á 157)
- Estudos de dobre picado páx 175
- Estudio de unha das obras propostas no curso, con atención aos elementos do fraseo musical.

❖ Segunda avaliación:

- Escalas e arpegios M. e m. nas súas distintas modalidades, de 5 e 6 alteracións, *tomando como modelo para as escalas M. e m. "harmónica", as páxinas 157 e 156 respectivamente, do método de L. Thévet con rapidez e claridade nos rexistros, e introducindo diferentes articulaciones.*
- Intervalos de 6^a, 7^a e 8^a, picados e ligados, prestando atención á igualdade sonora e tímbrica.
- Pedales de Fa #, Sol e LA b, picados e ligados, con atención á igualdade sonora e tímbrica.
- Bourgue: exercicios pertencentes ao 3° e 4° día, coa práctica dos sos de orquestra.
- M. Alphonse: estudos 14 a 27
- Estudos difíciles 2, 3
- 28 Estudos Célebres 4, 5, 6
- Estudos de triple picado (páx 158 á 159)
- Estudos de dobre picado páx 176
- Estudio de unha das obras propostas no curso, con atención ao fraseo musical.

❖ Terceira avaliación:

- Escalas e arpegios M. e m. nas distintas modalidades, de sete alteracións, *tomando como modelo para as escalas M. e m. "harmónica", as páxinas 157 e 156 respectivamente, do método completo para trompa de L. Thévet, con rapidez e claridade nas súas rexistros, e introducindo diferentes articulacións.*
- Intervalos de 9^a e 10^a, picados e ligados, prestando atención á igualdade sonora e tímbrica.
- Pedales da e Si b, picados e ligados, con atención á igualdade sonora e tímbrica.
- Bourgue: exercicios pertencentes ao 5° e 6° día, coa práctica dos sos de orquestra.
- M. Alphonse: estudos 28 ao 40.
- 13 Estudos difíciles 4, 5
- 28 Estudos Célebres 7, 8, 9, 10
- Estudos de triple picado (pág 160 á 161)
- Estudos de dobre picado, pág 177
- Estudio de unha das obras propostas no curso, con atención aos elementos do fraseo musical.

6.8 Curso: 4º GRAO PROFESIONAL

6.8.1 Obxectivos

O ensino da trompa no 4º curso do grao profesional, terá como obxectivo contribuir a desenvolver nos alumnos as capacidades seguintes:

- Dominar no seu conxunto a técnica e as posibilidades sonoras e expresivas da trompa. Control da afinación.
- Dominio de todo o rexistro da trompa. E Flexibilidad dos beizos.
- Dominar as cuestións relacionadas coa interpretación: dixitación, articulación, fraseo, etc.
- Maior coñecemento das convencións interpretativas vigentes, especialmente as referidas á escritura rítmica e a ornamentación.
- Interpretar un repertorio que inclúa obras representativas das diversas épocas dunha dificultade acorde ao nivel.

6.8.2 Contidos

- Desenvolvemento da velocidade en toda a extensión da trompa. Estudo das escalas e arpegios M. e m. en todas as tonalidades e respectivas modalidades, tomando como modelo para as escalas M. e m. “harmónica”, as páxinas 157 e 156 respectivamente do método de L. Thévet. Utilización de distintas articulacións.
- Perfeccionamento da igualdade sonora e tímbrica nos diferentes
- o M, Sol M, Fa M, Re M e Si b M, picados e ligados. Estudo das pedales de Do a Do cromáticamente, picados e ligados.
- Estudo dos ornamentos (*trinos, apoyaturas, mordentes, grupetos*). Triple e dobre picado.
- Adestramento permanente e progresivo da memoria. E práctica da lectura a vista.
- Adquisición de hábitos de estudo correctos, e eficaces. Práctica dos recursos.

6.8.3 Avaliación

Para proceder á avaliación do alumnado o profesor contará co caderno de clase e a observación diaria da evolución.

Para obter 9 ou 10 é necesario cumprir a totalidade da programación cumprindo as premisas de correcta interpretación, afinación, articulación, son,...

Para obter 7 ou 8 é necesario interpretar correctamente a totalidade das obras programadas e o 70% dos estudos cumprindo as premisas de correcta interpretación, afinación, articulación, son,...

Para obter 5 ou 6 é necesario interpretar correctamente dúas das tres obras programadas e o 50% dos estudos cumprindo as premisas de correcta interpretación, afinación, articulación, son,...

A cualificación de 1, 2, 3 ou 4 acadarase cando non se chegue ao mínimo esixible e variará en función dos obxectivos acadados.

Criterios de avaliación

- Empregar o esforzo muscular e a respiración axeitada para a execución instrumental.
- Demostrar dominio na execución de estudos e obras sen desligar os aspectos técnicos dos musicais.
- Demostrar sensibilidade auditiva na afinación e no uso das posibilidades sonoras do instrumento.
- Interpretar obras dos distintos estilos e épocas como solista e en grupo.
- Interpretar de memoria obras do repertorio solista de acordo cos criterios de estilo correspondentes.
- Mostrar autonomía na resolución de problemas técnicos e interpretativos.
- Presentar en público programas axeitados ó nivel demostrando capacidade comunicativa e calidade artística.
- Descubrir e razoar os trazos característicos das obras escoitadas en audicións de concertos en directo ou de gravacións.
- Ler a primeira vista fragmentos musicais acorde ó nivel.
- Demostrar seguridade e precisión no uso da terminoloxía axeitada para formular xuízos persoais acerca das obras estudadas e aquelas que gozan de especial significación.

Mínimos esixibles

- Completar o programa de leccións proposta ao menos ata a segunda avaliación inclusive.
- Dominar todas as escalas programadas para o curso.
- Participar dentro do curso polo menos en dúas audicións, interpretando sempre obras do nivel.
- Mostrar suficiente control dos contidos máis importantes para a práctica da trompa, e presentes en todos os cursos como son: a relaxación e respiración, o son, a articulación, a afinación e o rexistro.

Procedementos e ferramentas de avaliación

- **Avaliación de diagnóstico** ou inicial: efectuarase unha avaliación inicial ó alumno/a ó comezo do curso có obxectivo de comprobar o desenvolvemento e os coñecementos acadados ata o momento.
- **Avaliación continua** ou de progreso: efectuarase durante o curso en coordinación cos demais profesores do alumno/a, a través da observación constante da súa evolución e os exames e audicións correspondentes a cada trimestre.
- **Avaliacións de aproveitamento** e certificación de nivel: efectuaranse cada trimestre tendo en conta o proceso de avaliación continua, realizando tamén unha

avaliación final observando o grao de evolución desenvolto polo alumno dende a avaliación inicial.

- Actividades de **auto avaliación** do alumnado: mediante o proceso de preparación e realización de audicións cada trimestre, o alumnado poderá comprobar a eficacia do traballo realizado.
- Actividades de **recuperación** e reforzo: desenvolveranse no transcurso das clases do segundo e terceiro trimestre, atendendo ás necesidades específicas de cada alumno/a.

Ainda cando os exames e audicións se consideren o punto culminante onde observar o desenvolvemento acadado polo alumno/a, a **avaliación continua** é a máis importante. É imprescindible para observar a constante evolución no alumno/a, así como para atender as súas posibles necesidades específicas ó longo de todo o curso. Razóns pola que se require a súa asistencia regular ás clases e ás actividades programadas.

Do mesmo xeito, o alumnado que non obtivese avaliación positiva na materia poderá presentarse á **proba extraordinaria de setembro**.

Criterios de cualificación

- 25%- Estudo individual correcto das obras programadas
- 25%- Estudo individual correcto dos estudos programados
- 20%- Actitude
- 10%- Control da columna do aire
- 10%- Posición Corporal
- 10%- Interpretación

Á hora de calificar ao alumnado, debemos ter en conta, que todos e cada un dos obxetivos, contidos e criterios de avaliación mencionados anteriormente, sexan aplicados e comprendidos de forma progresiva, en cada un dos cursos, de maneira que cada curso anterior, non sexa nada máis que un paso adiante para chegar ao seguinte obxectivo, que será o próximo curso. Isto posibilitará que o alumno se sinta cada vez máis seguro, cómodo, motivado e por suposto, tocar obras, pasaxes e exercicios de maior dificultade cada vez, coa mesma naturalidade, soltura e seguridade.

Os resultados da avaliación expresaranse en nota numérica comprendida de 1 a 10.

Para a cualificación final terase en conta o grao de consecución dos obxetivos e en base aos criterios de avaliación. A valoración numérica virá determinada polo cumprimento dos obxetivos.

Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

As ampliacións de matrícula serán propostas como norma xeral por iniciativa do titor, unha vez consultado todo o profesorado que teña docencia co alumno/a, e estará reservada, por unha parte, para aqueles casos en que se considere que a

permanencia no curso e que está matriculado/a pode representar un conflito no desenvolvemento da aprendizaxe e por outra, terá que preverse que a ampliación non suporá un problema no desenvolvemento normal do curso ao que accede.

Para a súa tramitación, será o titor o que o comunique a xefatura de estudos, e a avaliación realizarase nos prazos acordados en CCP de comezo de curso.

E preciso ter superado todas as materias para proceder a ampliación de matrícula.

A programación que se esixirá será a que se expón para o curso no que esté matriculado inicialmente.

6.8.4 Medidas de recuperación

Dado o carácter continuo da formación instrumental, o/a alumno/a deberá acadar o nivel do curso a recuperar antes de abordar o repertorio do curso seguinte. Non obstante, dado que o programa de cada curso é flexible, poderíase intercalar obras e exercicios de ambos cursos, sempre tendo en conta o criterio do/a profesor/a, sendo aconsellable que o/a alumno/a asista as clases colectivas do curso que debe recuperar.

Procedementos de recuperación ordinarios

- Perda de avaliación continua

Nos casos en que, de acordo co procedemento disposto nas Normas de Organización e Funcionamento vixentes, o alumno/a perde o dereito á avaliación continua, dito alumno/a terá dereito a realizar unha proba específica, marcada en data e no mesmo horario de clase, na que se avalíen obxectivamente os seus coñecementos a efectos da superación da materia.

Probas extraordinarias de setembro

Para aqueles alumnos que non superen o curso no mes de Xuño, farase unha proba en setembro, para a cal entrará o temario do curso enteiro. O alumno deberá interpretar un número de escalas, estudos determinados polo mestre entre tódolos correspondentes ó curso, así coma 3 obras das indicadas tamén para o curso. En devandita proba, o tempo de interpretación será entre 40 e 60 minutos.

6.8.5 Recursos didácticos

Techni-cor. <i>Volume II: Staccato</i> _____	D. Bourgue
Terceiro caderno dos 200 Estudos; <i>Estudos 1 ao 20</i> ____	M. Alphonse
28 estudos para trompa Op. 13: Estudos 10 ao 21 ____	Gallay
13 Estudos difíciles do 6 ó 13 _____	V. Zarzo
Estudos de triple picado (pág 162 á 165) _____	Arbán
Estudos de dobre picado (pág 178 á 180) _____	Arbán
2 Sonatas _____	L. Cherubini
Concierto _____	S. Mercadante

Introdución, Tema e Variacións _____ **F. Strauss**
Larghetto _____ **E. Chabrier**
Concierto Op. 8 _____ **F. Strauss**
Scherzo _____ **A. Randall**

Temporalización dos contidos

❖ **Primeira avaliación:**

- Desenvolvemento da velocidade en toda a extensión da trompa: escalas e arpegios de ata catro alteracións, M. e m. nas súas distintas modalidades, *tomando como modelo para as escalas M. e m. "armónica", as páxinas 157 e 156 respectivamente do método completo para trompa de L. Thévet, e introducindo diferentes articulacións.*
- Intervalos de 3ª, 4ª, 5ª e 6ª, picados e ligados, prestando atención na igualdade sonora e tímbrica entre os distintos rexistros.
- Pedales de Do, Do #, Re, mi b, mi e Fa, picados e ligados, prestando atención á igualdade sonora e tímbrica entre os diferentes rexistros.
- Estudo do triplo picado.
- Bourgue: exercicios pertencentes ao 1º e 2º día, coa práctica dos sos de orquesta.
- M. Alphonse: estudos 1 ao 7. Estudo dos ornamentos.
- Gallay: estudos 10 á 14
- 13 Estudos difíciles do 6 ó 8
- Estudos de triple picado pág 162
- Estudos de dobre picado, pág 178
- Estudio de unha das obras propostas no curso, con atención aos elementos do fraseo musical.

❖ **Segunda avaliación:**

- Escalas e arpegios M. e m. nas súas distintas modalidades, de cinco, seis e sete alteracións, *tomando como modelo para as escalas M. e m. "armónica", as páxinas 157 e 156 respectivamente do método completo para trompa de L. Thévet, con maior rapidez e claridade nos registros, e introducindo diferentes articulacións.*
- Intervalos de 7ª, 8ª, 9ª e 10ª, picados e ligados, prestando atención á igualdade sonora e tímbrica entre os distintos registros.
- Pedales de Fa #, Sol, LA b e LA, picados e ligados, prestando atención na igualdade sonora e tímbrica entre os registros.
- Estudo do triplo picado.
- Bourgue: exercicios pertencentes ao 3º e 4º día, coa práctica dos sos de orquesta.
- M. Alphonse: estudos 8 ao 14. Estudo dos ornamentos.
- Gallay: estudos 19 á 21
- Estudos difíciles do 9 ó 11
- Estudos de triple picado (pág 163 e 164)
- Estudos de dobre picado, pág 179
- Estudio de unha das obras propostas no curso, con atención aos elementos do fraseo musical.

❖ **Terceira avaliación:**

- Pedales de Si b, Si e Do agudo, picados e ligados, prestando atención na igualdade sonora e tímbrica entre os registros.
- Estudos do triplo picado. Iniciación ao dobre picado.
- Bourgue: exercicios pertencentes ao 5º e 6º día, coa práctica dos sos de orquesta.
- M. Alphonse: estudos 15 a 20.
- Gallay: estudos 19 á 24
- 13 Estudos difíciles do 12 e 13
- Estudos de triple picado pág 165
- Estudos de dobre picado, pág 180

- Estudio de unha das obras propostas no curso, con atención aos elementos do fraseo musical.

6.9 Curso: 5º GRAO PROFESIONAL

6.9.1 Obxectivos

O ensino da trompa en 5º curso do grao profesional, terá como obxectivo contribuír a desenvolver nos alumnos as capacidades seguintes:

- Maior dominio da técnica e as posibilidades sonoras e expresivas da trompa. Control da afinación.
- Utilizar cunha maior autonomía os coñecementos musicais para solucionar cuestións relacionadas coa interpretación: dicitacións, articulación, fraseo, etc.
- Maior coñecemento das convencións interpretativas vigentes, especialmente as referidas á escritura rítmica e a ornamentación.
- Interpretar un repertorio no que se inclúen obras representativas das diversas épocas e estilos.

6.9.2 Contidos

- Dominio das escalas e arpegios maiores e menores en todas as tonalidades e respectivas modalidades, cunha maior rapidez, claridade en todo a súa rexistro e con distintas articulacións.
- Perfeccionamiento do son coa práctica dos intervalos de 3ª, 4ª, 5ª, 6ª, 7ª e 8ª nas tonalidades de Do M, Sol M, Fa M, Re M, Si b M, LA M, mi b M, mi M e LA b M, picados e ligados, e a práctica das pedales entre Do e Do cromáticamente, picados e ligados.
- Estudo do triplo e dobre picado. E Práctica do transporte.
- Estudo dos ornamentos: trinos, mordentes, apoyaturas, grupetos...
- Adestramento permanente e progresivo da memoria. Práctica da lectura a vista.
- Adquisición de hábitos de estudo correctos, e eficaces: práctica dos recursos.
- Audicións comparadas de grandes intérpretes das obras de estudo, analizando as súas características de interpretación.

6.9.3 Avaliación

Para proceder á avaliación do alumnado o profesor contará co caderno de clase e a observación diaria da evolución.

Para obter 9 ou 10 é necesario cumprir a totalidade da programación cumprindo as premisas de correcta interpretación, afinación, articulación, son,...

Para obter 7 ou 8 é necesario interpretar correctamente a totalidade das obras programadas e o 70% dos estudos cumprindo as premisas de correcta interpretación, afinación, articulación, son,...

Para obter 5 ou 6 é necesario interpretar correctamente dúas das tres obras programadas e o 50% dos estudos cumprindo as premisas de correcta interpretación, afinación, articulación, son,...

A cualificación de 1, 2, 3 ou 4 acadarase cando non se chegue ao mínimo esixible e variará en función dos obxectivos acadados.

Criterios de avaliación

- Empregar o esforzo muscular e a respiración axeitada para a execución instrumental.
- Demostrar dominio na execución de estudos e obras sen desligar os aspectos técnicos dos musicais.
- Demostrar sensibilidade auditiva na afinación e no uso das posibilidades sonoras do instrumento.
- Interpretar obras dos distintos estilos e épocas como solista e en grupo.
- Interpretar de memoria obras do repertorio solista de acordo cos criterios de estilo correspondentes.
- Mostrar autonomía na resolución de problemas técnicos e interpretativos.
- Presentar en público programas axeitados ó nivel demostrando capacidade comunicativa e calidade artística.
- Descubrir e razoar os trazos característicos das obras escoitadas en audicións de concertos en directo ou de gravacións.
- Ler a primeira vista fragmentos musicais acorde ó nivel.
- Demostrar seguridade e precisión no uso da terminoloxía axeitada para formular xuízos persoais acerca das obras estudadas e aquelas que gozan de especial significación.

Mínimos esixibles

- Completar o programa de leccións proposta ao menos ata a segunda avaliación inclusive.
- Dominar todas as escalas programadas para o curso.
- Participar dentro do curso polo menos en dúas audicións, interpretando sempre obras do nivel.
- Mostrar suficiente control dos contidos máis importantes para a práctica da trompa, e presentes en todos os cursos como son: a relaxación e respiración, o son, a articulación, a afinación e o rexistro.

Procedementos e ferramentas de avaliación

- **Avaliación de diagnóstico** ou inicial: efectuarase unha avaliación inicial ó alumno/a ó comezo do curso có obxectivo de comprobar o desenvolvemento e os coñecementos acadados ata o momento.

- **Avaliación continua** ou de progreso: efectuarase durante o curso en coordinación cos demais profesores do alumno/a, a través da observación constante da súa evolución e os exames e audicións correspondentes a cada trimestre.
- **Avaliacións de aproveitamento** e certificación de nivel: efectuaranse cada trimestre tendo en conta o proceso de avaliación continua, realizando tamén unha avaliación final observando o grao de evolución desenvolto polo alumno dende a avaliación inicial.
- Actividades de **auto avaliación** do alumnado: mediante o proceso de preparación e realización de audicións cada trimestre, o alumnado poderá comprobar a eficacia do traballo realizado.
- Actividades de **recuperación** e reforzo: desenvolveranse no transcurso das clases do segundo e terceiro trimestre, atendendo ás necesidades específicas de cada alumno/a.

Aínda cando os exámenes e audicións se consideren o punto culminante onde observar o desenvolvemento acadado polo alumno/a, a **avaliación continua** é a máis importante. É imprescindible para observar a constante evolución no alumno/a, así como para atender as súas posibles necesidades específicas ó longo de todo o curso. Razóns pola que se require a súa asistencia regular ás clases e ás actividades programadas.

Do mesmo xeito, o alumnado que non obtivese avaliación positiva na materia poderá presentarse á **proba extraordinaria de setembro**.

Criterios de cualificación

- 25%- Estudo individual correcto das obras programadas
- 25%- Estudo individual correcto dos estudos programados
- 20%- Actitude
- 10%- Control da columna do aire
- 10%- Posición Corporal
- 10%- Interpretación

Á hora de calificar ao alumnado, debemos ter en conta, que todos e cada un dos obxetivos, contidos e criterios de avaliación mencionados anteriormente, sexan aplicados e comprendidos de forma progresiva, en cada un dos cursos, de maneira que cada curso anterior, non sexa nada máis que un paso adiante para chegar ao seguinte obxectivo, que será o próximo curso. Isto posibilitará que o alumno se sinta cada vez máis seguro, cómodo, motivado e por suposto, tocar obras, pasaxes e exercicios de maior dificultade cada vez, coa mesma naturalidade, soltura e seguridade.

Os resultados da avaliación expresaranse en nota numérica comprendida de 1 a 10.

Para a cualificación final terase en conta o grao de consecución dos obxetivos e en base aos criterios de avaliación. A valoración numérica virá determinada polo cumprimento dos obxetivos.

Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

As ampliacións de matrícula serán propostas como norma xeral por iniciativa do titor, unha vez consultado todo o profesorado que teña docencia co alumno/a, e estará reservada, por unha parte, para aqueles casos en que se considere que a permanencia no curso e que está matriculado/a pode representar un conflito no desenvolvemento da aprendizaxe e por outra, terá que preverse que a ampliación non suporá un problema no desenvolvemento normal do curso ao que accede.

Para a súa tramitación, será o titor o que o comunique a xefatura de estudos, e a avaliación realizarase nos prazos acordados en CCP de comezo de curso.

E preciso ter superado todas as materias para proceder a ampliación de matrícula.

A programación que se esixirá será a que se expón para o curso no que esté matriculado inicialmente.

6.9.4 Medidas de recuperación

Dado o carácter continuo da formación instrumental, o/a alumno/a deberá acadar o nivel do curso a recuperar antes de abordar o repertorio do curso seguinte. Non obstante, dado que o programa de cada curso é flexible, poderíase intercalar obras e exercicios de ambos cursos, sempre tendo en conta o criterio do/a profesor/a, sendo aconsellable que o/a alumno/a asista as clases colectivas do curso que debe recuperar.

Procedementos de recuperación ordinarios

- Perda de avaliación continua

Nos casos en que, de acordo co procedemento disposto nas Normas de Organización e Funcionamento vixentes, o alumno/a perde o dereito á avaliación continua, dito alumno/a terá dereito a realizar unha proba específica, marcada en data e no mesmo horario de clase, na que se avalíen obxectivamente os seus coñecementos a efectos da superación da materia.

Probas extraordinarias de setembro

Para aqueles alumnos que non superen o curso no mes de Xuño, farase unha proba en setembro, para a cal entrará o temario do curso enteiro. O alumno deberá interpretar un número de escalas, estudos determinados polo mestre entre tódolos correspondentes ó curso, así coma 3 obras das indicadas tamén para o curso. En devandita proba, o tempo de interpretación será entre 40 e 60 minutos.

6.9.5 Recursos didácticos

Techni-cor; Volume III: <i>articulacións</i> _____	D. Bourgue
Terceiro caderno dos 200 Estudos. <i>Estudos 21 a 40</i> __	M. Alphonse
28 estudos Op. 13: Estudos 21 ao 28 _____	Gallay
Concerto N° 3 kv 447 _____	W. A. Mozart

Concertino Op. 25 _____ **E. Larsson**
Laudatio _____ **B. Krol**

Temporalización dos contidos

❖ **Primeira avaliación:**

- Escalas e arpegios M. e m. nas súas distintas modalidades de ata 4 alteracións, *tomando como modelo para as escala M. e m. "harmónica", as págs. 157 e 156 respectivamente do método de L. Thévet, utilizando distintas articulacións.*
- Intervalos de 3^a, 4^a, 5^a, 6^a, 7^a e 8ª nas tonalidades de Do M, Sol M e Fa M, picados e ligados.
- Pedales de Do, Do #, Re, Mi b, Mi e Fa, picados e ligados, prestando atención na igualdade sonora e tímbrica entre os rexistros. Estudo do triplo e dobre picado.
- Bourgue: exercicios pertencentes ao 1° e 2° día, coa práctica dos sos de orquestra.
- M. Alphonse: estudos 21 a 28.
- Gallay: estudos 21, 22, 23.
- Estudio de unha das obras propostas no curso, con atención aos elementos que interveñen no fraseo musical e analizándoos a través dunha audición.

❖ **Segunda avaliación:**

- Escalas e arpegios M. e m. nas súas distintas modalidades, de 5 e 6 alteracións, *tomando como modelo para as escalas M. e m. "harmónica", as págs. 157 e 156 respectivamente do método de L. Thévet, con rapidez e claridade nos rexistros, en introducindo diferentes articulacións.*
- Intervalos de 3^a, 4^a, 5^a, 6^a, 7^a e 8^a, nas tonal. de Re M, Si b M e LA M, picados e ligados.
- Pedales de Fa #, Sol, A b e A, picados e ligados, prestando atención na igualdade sonora e tímbrica entre os rexistros.
- Estudio do triplo e dobre picado.
- Bourgue: exercicios pertencentes ao 3° e 4° día, coa práctica dos sos de orquestra.
- M. Alphonse: estudos 29 a 35.
- Gallay: estudos 24, 25, 26.
- Estudio de unha das obras propostas no curso, prestando atención aos elementos que interveñen no fraseo musical e analizándoos a través dunha audición.

❖ **Terceira avaliación:**

- Escalas e arpegios M. e m. nas súas distintas modalidades, de sete alteracións, *tomando como modelo para a escala M. e m. "harmónica", as págs. 157 e 156 respectivamente do método de L. Thévet, con rapidez e claridade nos rexistros, e introducindo diferentes articulacións.*
- Intervalos de 3^a, 4^a, 5^a, 6^a, 7^a e 8^a, nas tonal. de Re M, Si b M e LA M, picados e ligados.
- Pedales de Si b, Si e Do, picados e ligados, prestando atención na igualdade sonora e tímbrica entre os rexistros.
- Estudio do triplo e dobre picado.
- Bourgue: exercicios pertencentes ao 5° e 6° día, coa práctica dos sos de orquestra.
- M. Alphonse: estudos 36 a 40..
- Gallay: estudos 27 e 28.Repaso de os anteriores estudos.
- Estudio de unha das obras propostas no curso, prestando atención aos elementos que interveñen no fraseo musical e analizándoos a través dunha audición.

6.10 Curso: 6º GRAO PROFESIONAL

6.10.1 Obxectivos

O ensino da trompa en 6º curso do grao profesional LOE, terá como obxectivo contribuír a desenvolver nos alumnos as capacidades seguintes:

- Dominar no seu conxunto a técnica e as posibilidades sonoras e expresivas da trompa. Control da afinación.
- Coñecemento das diversas convencións interpretativas vigentes en distintos períodos da historia da música trompística, especialmente as referidas á escritura rítmica e a ornamentación.
- Interpretar un repertorio que inclúa obras representativas das diversas épocas e estilos, utilizando con autonomía os coñecementos musicais, para solucionar cuestións relacionadas coa interpretación.
- Practicar a música de conxunto en formacións camerísticas de diversa configuración, e desempeñando papeis de solista con orquestra en obras de dificultade media, desenvolvendo así o sentido da interdependencia dos respectivos cometidos.

6.10.2 Contidos

- Dominio das escalas (*maiores e menores nas súas distintas modalidades*), arpegios respectivos e intervalos (*3ª, 4ª, 5ª, 6ª, 7ª e 8ª en tonalidades maiores*); en todas as tonalidades, cunha maior rapidez, claridade nos rexistros e utilizando distintas articulacións.
- Pedales de Do a Do cromáticamente con claro dominio técnico e sonoro.
- Estudo do triplo e dobre picado.
- Adestramento permanente e progresivo da memoria.
- Adquisición de hábitos de estudo correctos, e eficaces: práctica dos recursos.
- Estudo da literatura solista de trompa, con audicións comparadas de grandes intérpretes.

6.10.3 Avaliación

Para proceder á avaliación do alumnado o profesor contará co caderno de clase e a observación diaria da evolución.

Para obter 9 ou 10 é necesario cumprir a totalidade da programación cumprindo as premisas de correcta interpretación, afinación, articulación, son,...

Para obter 7 ou 8 é necesario interpretar correctamente a totalidade das obras programadas e o 70% dos estudos cumprindo as premisas de correcta interpretación, afinación, articulación, son,...

Para obter 5 ou 6 é necesario interpretar correctamente dúas das tres obras programadas e o 50% dos estudos cumprindo as premisas de correcta interpretación, afinación, articulación, son,...

A cualificación de 1, 2, 3 ou 4 acadarase cando non se chegue ao mínimo esixible e variará en función dos obxectivos acadados.

Criterios de avaliación

- Empregar o esforzo muscular e a respiración axeitada para a execución instrumental.
- Demostrar dominio na execución de estudos e obras sen desligar os aspectos técnicos dos musicais.
- Demostrar sensibilidade auditiva na afinación e no uso das posibilidades sonoras do instrumento.
- Interpretar obras dos distintos estilos e épocas como solista e en grupo.
- Interpretar de memoria obras do repertorio solista de acordo cos criterios de estilo correspondentes.
- Mostrar autonomía na resolución de problemas técnicos e interpretativos.
- Presentar en público programas axeitados ó nivel demostrando capacidade comunicativa e calidade artística.
- Descubrir e razoar os trazos característicos das obras escoitadas en audicións de concertos en directo ou de gravacións.
- Ler a primeira vista fragmentos musicais acorde ó nivel.
- Demostrar seguridade e precisión no uso da terminoloxía axeitada para formular xuízos persoais acerca das obras estudadas e aquelas que gozan de especial significación.

Mínimos esixibles

- Completar o programa de leccións proposta ao menos ata a segunda avaliación inclusive.
- Dominar todas as escalas programadas para o curso.
- Participar dentro do curso polo menos en dúas audicións, interpretando sempre obras do nivel.
- Mostrar suficiente control dos contidos máis importantes para a práctica da trompa, e presentes en todos os cursos como son: a relaxación e respiración, o son, a articulación, a afinación e o rexistro.

Procedementos e ferramentas de avaliación

- **Avaliación de diagnóstico** ou inicial: efectuarase unha avaliación inicial ó alumno/a ó comezo do curso có obxectivo de comprobar o desenvolvemento e os coñecementos acadados ata o momento.
- **Avaliación continua** ou de progreso: efectuarase durante o curso en coordinación cos demais profesores do alumno/a, a través da observación constante da súa evolución e os exames e audicións correspondentes a cada trimestre.
- **Avaliacións de aproveitamento** e certificación de nivel: efectuaranse cada trimestre tendo en conta o proceso de avaliación continua, realizando tamén unha avaliación final observando o grao de evolución desenvolto polo alumno dende a avaliación inicial.

- Actividades de **auto avaliación** do alumnado: mediante o proceso de preparación e realización de audicións cada trimestre, o alumnado poderá comprobar a eficacia do traballo realizado.
- Actividades de **recuperación** e reforzo: desenvolveranse no transcurso das clases do segundo e terceiro trimestre, atendendo ás necesidades específicas de cada alumno/a.

Aínda cando os exámenes e audicións se consideren o punto culminante onde observar o desenvolvemento acadado polo alumno/a, a **avaliación continua** é a mais importante. É imprescindible para observar a constante evolución no alumno/a, así como para atender as súas posibles necesidades específicas ó longo de todo o curso. Razóns pola que se require a súa asistencia regular ás clases e ás actividades programadas.

Do mesmo xeito, o alumnado que non obtivese avaliación positiva na materia poderá presentarse á **proba extraordinaria de setembro**.

Criterios de cualificación

- 25%- Estudo individual correcto das obras programadas
- 25%- Estudo individual correcto dos estudos programados
- 20%- Actitude
- 10%- Control da columna do aire
- 10%- Posición Corporal
- 10%- Interpretación

Á hora de calificar ao alumnado, debemos ter en conta, que todos e cada un dos obxetivos, contidos e criterios de avaliación mencionados anteriormente, sexan aplicados e comprendidos de forma progresiva, en cada un dos cursos, de maneira que cada curso anterior, non sexa nada mais que un paso adiante para chegar ao seguinte obxectivo, que sera o próximo curso. Isto posibilitará que o alumno se sinta cada vez mais seguro, comodo, motivado e por suposto, tocar obras, pasaxes e exercicios de maior dificultade cada vez, coa mesma naturalidade, soltura e seguridade.

Os resultados da avaliacion expresaranse en nota numerica comprendida de 1 a 10.

Para a cualificación final terase en conta o grao de consecución dos obxetivos e en base aos criterios de avaliación. A valoración numérica virá determinada polo cumprimento dos obxetivos.

Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

As ampliacións de matrícula serán propostas como norma xeral por iniciativa do titor, unha vez consultado todo o profesorado que teña docencia co alumno/a, e estará reservada, por unha parte, para aqueles casos en que se considere que a permanencia no curso e que está matriculado/a pode representar un conflito no

desenvolvemento da aprendizaxe e por outra, terá que preverse que a ampliación non suporá un problema no desenvolvemento normal do curso ao que accede.

Para a súa tramitación, será o titor o que o comunique a xefatura de estudos, e a avaliación realizarase nos prazos acordados en CCP de comezo de curso.

E preciso ter superado todas as materias para proceder a ampliación de matrícula.

A programación que se esixirá será a que se expón para o curso no que esté matriculado inicialmente.

6.10.4 Medidas de recuperación

Dado o carácter continuo da formación instrumental, o/a alumno/a deberá acadar o nivel do curso a recuperar antes de abordar o repertorio do curso seguinte. Non obstante, dado que o programa de cada curso é flexible, poderíase intercalar obras e exercicios de ambos cursos, sempre tendo en conta o criterio do/a profesor/a, sendo aconsellable que o/a alumno/a asista as clases colectivas do curso que debe recuperar.

Procedementos de recuperación ordinarios

- Perda de avaliación continua

Nos casos en que, de acordo co procedemento disposto nas Normas de Organización e Funcionamento vixentes, o alumno/a perde o dereito á avaliación continua, dito alumno/a terá dereito a realizar unha proba específica, marcada en data e no mesmo horario de clase, na que se avalíen obxectivamente os seus coñecementos a efectos da superación da materia.

Probas extraordinarias de setembro

Para aqueles alumnos que non superen o curso no mes de Xuño, farase unha proba en setembro, para a cal entrará o temario do curso enteiro. O alumno deberá interpretar un número de escalas, estudos determinados polo mestre entre tódolos correspondentes ó curso, así coma 3 obras das indicadas tamén para o curso. En devandita proba, o tempo de interpretación será entre 40 e 60 minutos.

6.10.5 Recursos didácticos

Techni-cor; Volume IV: <i>sincronismos</i> _____	D. Bourgue
Método compl. para trompa (<i>volume 3</i>) (<i>páxinas 315 a 338</i>) _____	L. Thévet
Cuarto caderno dos 200 estudos _____	M. Alphonse
Doce grandes caprichos Op. 32 _____	Gallay
40 Estudos do (1 ó 20) _____	H. Kling
Concerto nº 2 _____	W. A Mozart
Villanelle _____	P. Dukas
Concerto Nº 1 Op. 11 _____	R. Strauss
Sonata _____	P. Hindemith

Temporalización dos contidos

❖ Primeira avaliación:

- Escalas e arpegios M. e m. nas súas distintas modalidades, de ata 4 alteracións, *tomando como modelo para as escalas M. e m. "harmónica", as págs. 157 e 156 do método de L. Thévet, con rapidez e claridade nos rexistros e introducindo diferentes articulacións.*
- Intervalos de 3ª, 4ª, 5ª, 6ª, 7ª e 8ª nas tonal. May.. de ata 4 alteracións, picados e ligados.
- Pedales de Do a Sol cromáticamente, picados e ligados, con claro dominio técnico e sonoro.
- Estudio do triplo e dobre picado.
- Bourgue: exercicios pertencentes ao 1º e 2º día, coa práctica dos sos de orquesta.
- L. Thévet: estudos 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 e 8; dos 20 estudos para mellorar estilos (*p. 315 a 322*).
- M. Alphonse: estudos 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 e 8.
- Gally: estudos 1, 2, 3, 4 e 5.
- 40 Estudos 1 ó 7
- Estudio de unha das obras propostas no curso, con atención aos elementos do fraseo musical e analizándoos a través dunha audición. Interpretación memorizada .

❖ Segunda avaliación:

- Escalas e arpegios M. e m. nas súas distintas modalidades de cinco, seis e sete alteracións, *tomando como modelo para as escalas M. e m. "harmónica", as págs. 157 e 156 do método de L. Thévet, con rapidez e claridade nos rexistros e introducindo diferentes articulacións.*
- Intervalos de 3ª, 4ª, 5ª, 6ª, 7ª e 8ª nas tonal. M. de 5, 6 e 7 alteracións, picados e ligados.
- Pedales de Sol a Do cromáticamente, picados e ligados, con claro dominio técnico e sonoro.
- Estudio do triplo e dobre picado.
- Bourgue: exercicios pertencentes ao 3º e 4º día, coa práctica dos sos de orquesta.
- L. Thévet: estudos 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15 e 16 dos vinte estudos para mellorar estilo (*páxs. 323 a 331*).
- M. Alphonse: estudos 9, 10, 11, 12, 13 e 14. Práctica dos ornamentos.
- Gally: estudos 6, 7, 8, 9 e 10.
- 40 Estudos 8 ó 14
- Estudio de unha das obras propostas no curso, con atención aos elementos que interveñen no fraseo musical e analizándoos a través dunha audición.

❖ Terceira avaliación:

- Bourgue: exercicios pertencentes ao 5º e 6º día coa práctica dos sos de orquesta.
- L.Thévet: estudos 17, 18, 19 e 20 dos 20 estudos para mellorar estilo (*págs. 332 a 337*). Práctica do dobre e triplo picado.
- M. Alphonse: estudos 15, 16, 17, 18, 19 e 20. Práctica dos ornamentos.
- Gally: estudos 11 e 12.
- 40 Estudos 15 ó 20
- Estudio de unha das obras propostas no curso, con atención aos elementos que interveñen no fraseo musical e analizándoos a través dunha audición.
- Preparación de proba de acceso a grado superior.

7. Procedementos de avaliación e seguimento da programación didáctica

Procederase á valoración da programación didáctica despois de cada avaliación, tendo en conta as cualificacións e o análise detallado de tódolos obxectivos e contidos incluídos. Así mesmo, levarase a cabo un seguimento mensual sobre o cumprimento da programación. Ao final de cada curso revisarase a consecución dos obxectivos baseándose no traballo por parte do alumno. Os procedementos de avaliación a utilizar serán os seguintes:

- Avaliación diagnóstica inicial: nas primeiras clases farase un control do nivel que trae o alumno do curso anterior.
- Avaliación continua ou de progreso: ó longo do curso farase uso das actividades e criterios de avaliación para comprobar a evolución do alumno.
- Avaliacións trimestral e final: ó final de cada trimestre e do curso realizarase algunhas das actividades de avaliación previstas na programación para comprobar o nivel acadado polo alumno.

8. Procedementos para realizar a avaliación interna do departamento

Os integrantes do departamento estarán atentos ao grao de cumprimento das respectivas programacións didácticas, así como da evolución de cada un dos alumnos e alumnas que cursan as materias impartidas. Nas reunións departamentais teranse en conta os indicadores de calidade de ensinanza, que marcarán as seguintes actuacións:

- Grao de cumprimento da programación didáctica
- Nivel de participación e asistencia ás clases
- Relación de resultados cuantitativos obtidos a curto prazo
- Número de actividades postas en marcha
- Valoración positiva por parte do profesor
- Grao de eficacia das actividades deseñadas.

En vistas dos resultados obtidos, cada certo tempo pódense prever actuacións escolares e extraescolares específicas que fomenten a consecución de obxectivos marcados polas programacións. A este efecto pódense ofertar clases de apoio educativo, así como clases de apoio ao estudo que reforcen certos aspectos que demande o alumnado. Despois de cada avaliación trimestral realizaranse estudos de porcentaxes de resultado, sometendo a debate a posibles liñas de actuación, así como a posibilidade de ofrecer métodos de recuperación alternativos. Ao remate do curso realizarase unha memoria final na que se faga unha reflexión profunda sobre o grao de cumprimento da programación, así como as actuacións que foron ou que serán

precisas para o futuro para o correcto funcionamento do departamento. Adxuntaranse igualmente as porcentaxes de resultados por materias e a relación de actividades paralelas desenvolvidas.

En canto a autoavaliación do departamento:

- a) Reparto de enquisas entre o alumnado con cuestión coma o seu nivel de satisfacción coa materia e o seu nivel de comprensión da mesma.
- b) Estadísticas comparativas dos resultados entre diferentes alumnos, incluíndo distintos anos e profesores.

En base ós resultados destas actividades, implementaranse as medidas correctoras oportunas.

9. ANEXOS

9.1 Probas de acceso 1º de grao profesional

No exame interpretaranse tres obras, elexidas polo aspirante segundo a relación exposta, ou dunha dificultade semellante a estas. Ditas obras deberán ser interpretadas obrigatoriamente co acompañamento de piano, e unha delas de memoria.

O tribunal decidirá si se interpretan as obras completas ou ben fragmentos de cada unha delas.

É obrigatorio presentar partituras orixinais.

Contidos

- Mostrar unha postura do corpo correcta no desenrolo da execución musical.
- Mostrar consciencia da importancia da respiración e aplicala durante a proba.
- Mostrar calidade suficiente no son, as articulacións, afinación, expresión, matices e dinámicas.
- Mostrar seguridade na interpretación.

Criterios de avaliación e cualificación

- Demostrar o dominio do rexistro agudo (20% da nota final).
- Interpretar a obras ca velocidade correcta mantendo a igualdade nas diferentes articulacións, rexistros e dinámicas (40% da nota final).
- Amosar un son de calidade e unha interpretación acorde á época e estilo das obras presentadas (40% da nota final).

OBRAS ORIENTATIVAS CON ACOMPAÑAMENTO DE PIANO:

- Romance Op.36C _____ C. Saint- Saëns
- The Swan _____ C. Saint- Saëns

- Romance _____ A.Scriabine
- Concerto en Sib M _____ J.D. Skroup
- En Irlande _____ E.Bozza
- Fantasisie Brève _____ J. Pernoo
- Sonideira _____ J. Comesaña

O alumno escollerá tres das obras propostas, interpretando una de memoria.

9.2 Probas de acceso a outros cursos

9.2.1 Acceso a 2º do grao elemental.

No exame interpretaranse dúas obras, elixidas polo aspirante segundo a relación exposta, ou dunha dificultade semellante a estas. Ademais das obras, terá que ler un fragmento musical a primeira vista. Ditas obras deberán ser interpretadas obrigatoriamente co acompañamento de piano.

Obras orientativas:

- Pezas de concerto (1- 8) _____ Peter Wastall

Contidos

- Dominio dunha amplitude no rexistro que abrangue polo menos un intervalo de décima.
- Dominio da velocidade, sendo capaz de realizar corcheas á velocidade de 100 negras ao minuto, tanto ligado como picado.
- Execución correcta do picado e das diferentes articulacións.
- Calidade e igualdade sonora e de afinación nos diferentes rexistros e dinámicas.
- Execución correcta das obras en canto a época e estilo.

Criterios de avaliación e cualificación

- Interpretar as obras ca velocidade correcta mantendo a igualdade nas diferentes articulacións (30% da nota final).
- Demostrar unha igualdade de son en todo o rexistro e en todas as dinámicas (30% da nota final).
- Amosar un son de calidade e unha interpretación acorde á época e estilo das obras presentadas (40% da nota final).

9.2.2 Acceso a 3º do grao elemental.

No exame interpretaranse dúas obras, elexidas polo aspirante segundo a relación exposta, ou dunha dificultade semellante a estas. Ademais das obras, terá que ler un fragmento musical a primeira vista. Ditas obras deberán ser interpretadas obrigatoriamente co acompañamento de piano.

Obras orientativas:

- Pezas de concerto (9- 16) _____ Peter Wastall
- Andante _____ F.Scubert
- Nine Miniatures N°. 5 _____ E. Gregson

Contidos

- Dominio dunha amplitude no rexistro que abrangue polo menos un intervalo de duodécima.
- Dominio da velocidade, sendo capaz de realizar corcheas á velocidade de 120 negras ao minuto, tanto ligado como picado.
- Execución correcta do picado e das diferentes articulacións.
- Calidade e igualdade sonora e de afinación nos diferentes rexistros e dinámicas.
- Execución correcta das obras en canto a época e estilo.

Criterios de avaliación e cualificación

- Interpretar as obras ca velocidade correcta mantendo a igualdade nas diferentes articulacións (30% da nota final).
- Demostrar unha igualdade de son en todo o rexistro e en todas as dinámicas (30% da nota final).
- Amosar un son de calidade e unha interpretación acorde á época e estilo das obras presentadas (40% da nota final).

9.2.3 Acceso a 4º do grao elemental.

No exame interpretaranse dúas obras, elexidas polo aspirante segundo a relación exposta, ou dunha dificultade semellante a estas. Ademais das obras, terá que ler un fragmento musical a primeira vista. Ditas obras deberán ser interpretadas obrigatoriamente co acompañamento de piano.

Obras orientativas:

- Canzonetta _____ G. Pergolesi
- Nine Miniature N°9 _____ E.Gregson
- Romance _____ A. Scriabine

Contidos

- Dominio dunha amplitude no rexistro que abrangue polo menos un intervalo de duodécima.
- Dominio da velocidade, sendo capaz de realizar semicorcheas á velocidade de 80 negras ao minuto, tanto ligado como picado.
- Execución correcta do picado e das diferentes articulacións.
- Calidade e igualdade sonora e de afinación nos diferentes rexistros e dinámicas.
- Execución correcta das obras en canto a época e estilo.

Criterios de avaliación e cualificación

- Interpretar as obras ca velocidade correcta mantendo a igualdade nas diferentes articulacións (30% da nota final).
- Demostrar unha igualdade de son en todo o rexistro e en todas as dinámicas (30% da nota final).
- Amosar un son de calidade e unha interpretación acorde á época e estilo das obras presentadas (40% da nota final).

9.2.4 Acceso a 2º do grao profesional.

No exame interpretaranse tres obras de diferentes estilos, do nivel correspondente ao curso inmediatamente anterior ao que se opte e das cales, como mínimo, unha deberá interpretarse de memoria. Ditas obras deberán ser interpretadas obrigatoriamente co acompañamento de piano.

Obras orientativas:

- Concerto en Sib M _____ **J.D. Skroup**
- En Irlanda _____ **E. Bozza**
- Sonatina _____ **E. Saloomón**
- Canto serio _____ **C. Nielsen**

Contidos

- Dominio dunha amplitude no rexistro que abrangue polo menos dúas octavas.
- Dominio da velocidade, sendo capaz de realizar semicorcheas á velocidade de 100 negras ao minuto en picado e 120 en ligado.
- Execución correcta do picado e das diferentes articulacións.
- Calidade e igualdade sonora e de afinación nos diferentes rexistros e dinámicas.
- Execución correcta das obras en canto a época e estilo.

Criterios de avaliación e cualificación

- Demostrar dominio do rexistro agudo (20% da nota final)
- Interpretar as obras ca velocidade correcta mantendo a igualdade nas diferentes articulacións (20% da nota final).
- Demostrar unha igualdade de son en todo o rexistro e en todas as dinámicas (20% da nota final).
- Amosar un son de calidade e unha interpretación acorde á época e estilo das obras presentadas (40% da nota final).

9.2.5 Acceso a 3º do grao profesional.

No exame interpretaranse tres obras de diferentes estilos, do nivel correspondente ao curso inmediatamente anterior ao que se opte e das cales, como mínimo, unha deberá interpretarse de memoria. Ditas obras deberán ser interpretadas obrigatoriamente co acompañamento de piano.

Obras orientativas:

- Nocturno Op 7 _____ **F. Strauss**
- Concerto N° 1 _____ **Mozart**
- Romance Op. 35 _____ **R. Gliere**

Contidos

- Dominio do rexistro agudo chegando ata a tesitura dun La.
- Dominio da velocidade, sendo capaz de realizar semicorcheas á velocidade de 100 negras ao minuto en picado e 140 en ligado.
- Execución correcta do picado e das diferentes articulacións.
- Calidade e igualdade sonora e de afinación nos diferentes rexistros e dinámicas.
- Execución correcta das obras en canto a época e estilo.

Criterios de avaliación e cualificación

- Demostrar dominio do rexistro agudo (20% da nota final)
- Interpretar as obras ca velocidade correcta mantendo a igualdade nas diferentes articulacións (20% da nota final).
- Demostrar unha igualdade de son en todo o rexistro e en todas as dinámicas (20% da nota final).
- Amosar un son de calidade e unha interpretación acorde á época e estilo das obras presentadas (40% da nota final).

9.2.6 Acceso a 4º do grao profesional.

No exame interpretaranse tres obras de diferentes estilos, do nivel correspondente ao curso inmediatamente anterior ao que se opte e das cales, como mínimo, unha deberá interpretarse de memoria. Ditas obras deberán ser interpretadas obrigatoriamente co acompañamento de piano.

Obras orientativas:

- Concerto Rondo Kv- 371 _____ **W. A. Mozart**
- Sonata _____ **Telemann**
- Reverie _____ **A. Glasunov**
- Variacións sobre un tema popular _____ **J. Comesaña**

Contidos

- Dominio do rexistro agudo chegando ata a tesitura dun Si.
- Dominio da velocidade, sendo capaz de realizar semicorcheas á velocidade de 110 negras ao minuto en picado e 160 en ligado.
- Execución correcta do picado e das diferentes articulacións.
- Calidade e igualdade sonora e de afinación nos diferentes rexistros e dinámicas.
- Execución correcta das obras en canto a época e estilo.

Criterios de avaliación e cualificación

- Demostrar dominio do rexistro agudo (20% da nota final)
- Interpretar as obras ca velocidade correcta mantendo a igualdade nas diferentes articulacións (20% da nota final).
- Demostrar unha igualdade de son en todo o rexistro e en todas as dinámicas (20% da nota final).
- Amosar un son de calidade e unha interpretación acorde á época e estilo das obras presentadas (40% da nota final).

9.2.7 Acceso a 5º do grao profesional.

No exame interpretaranse tres obras de diferentes estilos, do nivel correspondente ao curso inmediatamente anterior ao que se opte e das cales, como mínimo, unha deberá interpretarse de memoria. Ditas obras deberán ser interpretadas obrigatoriamente co acompañamento de piano.

Obras orientativas:

- 2 Sonatas _____ **L. Cherubini**
- Introdución, Tema e Variacións _____ **F. Strauss**
- Scherzo _____ **A. Randall**

Contidos

- Dominio do rexistro agudo chegando ata a tesitura dun Do.
- Dominio da velocidade, sendo capaz de realizar semicorcheas á velocidade de 110 negras ao minuto en picado e 160 en ligado.
- Execución correcta do picado e das diferentes articulacións.
- Calidade e igualdade sonora e de afinación nos diferentes rexistros e dinámicas.
- Execución correcta das obras en canto a época e estilo.

Criterios de avaliación e cualificación

- Demostrar dominio do rexistro agudo (20% da nota final)
- Interpretar as obras ca velocidade correcta mantendo a igualdade nas diferentes articulacións (20% da nota final).
- Demostrar unha igualdade de son en todo o rexistro e en todas as dinámicas (20% da nota final).
- Amosar un son de calidade e unha interpretación acorde á época e estilo das obras presentadas (40% da nota final).

9.2.8 Acceso a 6º do grao profesional.

No exame interpretaranse tres obras de diferentes estilos, do nivel correspondente ao curso inmediatamente anterior ao que se opte e das cales, como mínimo, unha deberá interpretarse de memoria. Ditas obras deberán ser interpretadas obrigatoriamente co acompañamento de piano.

Obras orientativas:

Concerto N° 3 kv 447 _____	W. A. Mozart
Concertino Op. 25 _____	E. Larsson
Laudatio _____	B. Krol

Contidos

- Dominio do rexistro agudo chegando ata a tesitura dun Do.
- Dominio da velocidade, sendo capaz de realizar semicorcheas á velocidade de 120 negras ao minuto en picado e 160 en ligado.
- Execución correcta do picado e das diferentes articulacións.
- Calidade e igualdade sonora e de afinación nos diferentes rexistros e dinámicas.
- Execución correcta das obras en canto a época e etilo.

Criterios de avaliación e cualificación

- Demostrar dominio do rexistro agudo (20% da nota final)
- Interpretar as obras ca velocidade correcta mantendo a igualdade nas diferentes articulacións (20% da nota final).
- Demostrar unha igualdade de son en todo o rexistro e en todas as dinámicas (20% da nota final).
- Amosar un son de calidade e unha interpretación acorde á época e estilo das obras presentadas (40% da nota final).

9.3 Criterios para a obtención dos premios fin de grao

- Demostrar a madurez técnica e musical para interpretar un recital de alomemos trinta minutos, con obras de estilos variados, cunha dificultade técnica e musical meritoria dun Premio Fin de Grao e mantendo unha notable calidade interpretativa ao longo de todo o recital.
- Dominar os aspectos técnicos para acadar unha transmisión musical a través dun discurso musical emanado do propio intérprete, tendo como base o texto musical.
- Interpretar o programa co acompañamiento requerido para cada obra.
- Amosar o dominio artístico no tocante ó protocolo de concerto e ás convencións interpretativas.